

Kongl. Maj:ts och Rikets Kommersekollegii

och

Kongl. Generaltullstyrelsens

Underdåniga Utlåtande

öfver

Tullkomiténs underdåniga betänkande med förslag
till ny tulltaxa.

Till Konungen.

Genom nådig remiss den 27 Februari innevarande år har Eders Kongl. Maj:t infortrat Kommersekollegii och Generaltullstyrelsens gemensamma underdåniga utlåtande öfver det betänkande med förslag till

tulltaxa, som den 24 i samma månad afgifvits af de under den 18 Juni 1888 dertill i nåder förordnade komiterade.

Då med afseende å detta ärendes beskaffenhet Embetsverken ansett, att före dess slutliga behandling tillfälle borde beredas den allmänhet, som sådant åstundade, att öfver komiténs betänkande sig yttra, har, i öfverensstämmelse med af Embetsverken den 28 sistlidne April fattadt beslut, Kommersekollegium under samme dag dels genom cirkulärskrifvelse anmodat Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i samtliga länen att på lämpligt sätt bereda dem inom de särskilda länen, som kunde vara af saken intresserade, tillfälle att om ifrågavarande betänkande taga kännedom och deröfver sig yttra, samt att med samtliga afgifna yttranden till Kollegium inkomma före den 1 nästpåföljde Augusti, dels ock låtit genom tillkännagifvande i Post- och Inrikes Tidningar meddela, att tryckta exemplar af betänkandet funnes tillgängliga hos Kollegium, äfvensom att de, som hade något att i saken andraga, borde med skriftligen affattade yttranden till Kollegium inkomma före sistnämnde dag; och sedan Embetsverken efter utgången af nyssberörda tid vid särskilda sammanträden åter förehaft ärendet, få Embetsverken, med öfverlemnande af de yttranden, som till följd af Kollegii omförmälda cirkulärskrifvelse och tillkännagifvande till Kollegium inkommit och till hvilka Embetsverken vid ärendets behandling tagit den hänsyn, som deras innehåll ansetts påkalla, för egen del i underdånighet anføra följande.

Vid upprättande af föreliggande förslag till tulltaxa, i afseende å hvars uppställning och formela beskaffenhet öfverhufvud taget Embetsverken icke hafva något att erinra, synes komitéen i allmänhet hafva på ett tillfredsställande sätt tillämpat den grundsats, som, jemlikt den komitéen i nåder meddelade instruktion, skolat vara bestämmande för komiténs förslag. Dock anse Embetsverken, att i fråga om vissa industrialster tillfyllestgörande skäl icke blifvit förebragta för åsättande af så höga tullsatser som de af komitéen föreslagna. Hänsyn till varans art och beskaffenhet samt värde har jemväl i ett och annat fall synts Embetsverken skäligen böra föranleda nedsättning i de föreslagna tullsatserna. I ännu större utsträckning är, enligt Embetsverkens åsigt, en sådan åtgärd nödig i afseende å tullsatserna för varor, hvilka karakteriserats såsom lyxartiklar. Äfven medgifvet att minskning i införseln af dessa varuslag är önskvärd och att man med hänsyn dertill icke bör fästa afseende vid den ofördelaktiga inverkan å tullinkomsten, som en mindre väl afvägd förhöjning af den stadgade införselafgiften kan åstadkomma, eller de ökade omkostnader för tullbevakning, som kunna blifva en följd af sådan tullförhöjning, qvarstår dock alltid i fråga om en mängd hithörande artiklar faran, att en alltför betydande höjning af tullafgiften åter kallar till lif forna tidens för statskassan menliga och

för den allmänna moralen, särskildt i kust- och gränsorterna, förderbringande smugglingsindustri. Vål framgår af betänkandet och den speciela motiveringen för taxeförslaget, att komitén uppmärksammat nödvändigheten af att med hänsyn till nyssberörda förhållande tullsatserna för sistnämnda varuslag icke sättas så högt, som ske borde, derest hänsyn tages endast till varans värde eller egenskap af öfverflödsartikel; men komitén har, såvidt Embetsverken kunnat finna, i många fall icke i erforderlig grad låtit denna synpunkt göra sig gällande. Visserligen möter det ganska stor svårighet att afgöra, till hvilket belopp tullsatsen för en vara af ifrågavarande slag bör begränsas med hänsyn till faran för smuggling, men, enligt Embetsverkens förmenande, kan icke gerna någon tvekan råda derom, att de af komitén föreslagna tullsatser för t. ex. sidenväfnader och sidenband, spetsar af silke, guld-dragarearbeten m. fl. varuslag äro, ur berörda synpunkt sedt, alltför höga.

Efter förutskickande af dessa allmänna anmärkningar öfvergå Embetsverken till redogörelsen för de särskilda ändringar i taxeförslaget, till hvilka Embetsverken anse skäl föreligga. Då Embetsverken dervid anse sig böra iakttaga samma ordningsföljd, hvari vederbörande rubriker i taxeförslaget förekomma, sker detta dels för att göra anmärkningarne lättare öfverskådliga, dels ock af det skäl, att Embetsverken någon gång vid en och samme rubrik funnit anledning till anmärkning ur mer än en synpunkt eller i mer än ett afseende.

Hänvisningen rörande *Adresskort* torde, derest Embetsverkens förslag till lydelse af gruppen Papp- och Pappersarbeten antages, böra lyda sålunda:

Adresskort; se Papp- och Pappersarbeten.

Under rubriken *Album eller delar deraf* upptager förslaget samma tullsats som gällande taxa eller 2 kronor per kilogram. Det torde så mycket mindre kunna antagas hafva undgått komiténs uppmärksamhet, att denna tullsats är i förhållande till varuvärdet öfverdrifvet hög, som en af komiténs ledamöter i afgifven reservation uttalat sig för en ned-sättning af, bland andra tullsatser, äfven den ifrågavarande. Om vid sådant förhållande dess bibehållande vid nuvarande höga belopp kan anses skäligen motiveradt af endast den omständighet, att detta belopp blifvit så nyligen som vid 1888 års riksdag bestämdt, torde kunna dragas i tvifvelsmål. För sin del tillåta sig Embetsverken uttala den åsigt, att den före den 1 Juli 1888 för ifrågavarande artikel gällande tullsats af 1 krona per kilogram icke blott stod i ett lämpligare förhållande till varans värde, öfverhufvud taget, utan äfven kunde antagas bereda till-

räckligt skydd för det inhemska arbete, som vanligen är å artiklar af ifrågavarande slag nedlagdt.

För *Band* föreslår komitén följande tullsats, nemligen: för silkes-sammets- och helsidenband 12 kronor, för halvesidenband 4 kronor och för band, andra slag, 1 krona 75 öre, allt per kilogram. Då, på sätt här nedan omförmåles, Embetsverken ansett faran för olofflig införsel böra föranleda en nedsättning i de af komitén föreslagna tullsats för väfnader af hel- och halvesiden från 12 kronor och 4 kronor till 8 kronor och 3 kronor per kilogram, och då, såsom äfven komitén erinrat, band af hel- och halvesiden i vår taxa af ålder varit åsatta samma tull som motsvarande väfnader samt skäl till ändring i detta hänseende icke kan anses vara för handen, helst sidenband med ännu större lätthet än sidenväfnader kunna oloffligen införas, hemställa Embetsverken, att tullsatserna måtte bestämmas för band af silkessammet och helsiden till 8 kronor och för band af halvesiden till 3 kronor, allt per kilogram.

Hvad beträffar tullsatsen för band, andra slag, vore visserligen icke något att erinra mot dess bestämmande, på sätt komitén föreslagit, till samma belopp som tullsatsen för ylleväfnader, andra slag, eller 1 krona 75 öre per kilogram, för såvidt importen omfattade uteslutande eller åtminstone hufvudsakligen ylle- och linneband, men, jemte band af nämnda slag, införas äfven ansenliga quantiteter bomullsband, hvilkas värde icke står i skäligt förhållande till en så hög tull utan betingar en tullsats, mera öfverensstämmande med tullen å bomullsväfnader. Med afseende härå och då olika tullsats för å ena sidan ylle- och linneband samt å andra sidan bomullsband af tulltekniska skäl icke kunna förordas, hemställa Embetsverken, att ifrågavarande tullsats måtte upptagas till 1 krona 30 öre per kilogram, hvilket belopp, särskildt i betraktande af den omständighet att, enligt förslaget, icke blott, såsom nu är fallet, vigten af pappersomslag och inlägg utan äfven askarnes vikt skulle i varans inräknas, måste anses tillräckligt högt.

Under *Ben, arbetadt*, har tullsatsen för ej specificerade arbeten, andra slag, höjts från nu gällande 35 öre till 1 krona 20 öre per kilogram, i sammanhang hvarmed komitén, som till stöd för sitt förslag i detta hänseende åberopat den föreslagna tullsatsens öfverensstämmelse med tullsatserna för arbeten, andra slag, af horn och af celluloid, men funnit en sådan tullsats för hög för *knappar* af ben, med afseende å sistnämnda förhållande under *Ben, arbetadt*, upptagit en särskild rubrik för knappar med en tullsats af 50 öre per kilogram.

Det anförda skälet för bestämmande af tullen å benarbeten, andra slag, till det af komitén föreslagna belopp anse Embetsverken ega en jemförelsevis underordnad betydelse. Någon svårighet att skilja dessa arbeten från horn- och celluloidarbeten förefinnes nemligen icke. Dessa senare torde deremot i allmänhet på grund af sin beskaffenhet ega ett

i förhållande till vigten icke obetydligt högre värde än de arbeten af ben, hvarom nu är fråga. Också ansåg Differentialtullkomitén, att en tullsats af 35 öre per kilogram borde bibehållas för arbetadt ben, andra slag, oaktadt samma komité föreslog för arbetadt horn, andra slag, 1 krona 20 öre och för arbetad celluloid 1 krona per kilogram. För sin del finna Embetsverken sig böra hemställa, att tullsatsen för *Ben, arbetadt: ej specificerade arbeten: andra slag* icke måtte sättas högre än 60 öre per kilogram, samt, i händelse denna hemställan vinner bifall, att den af komitén föreslagna särskilda rubriken för *knappar af ben* måtte utgå och sistnämnda artikel sålunda fortfarande förtullas på sätt hittills egt rum.

Enligt komiténs förslag skulle *Bladguld och bladsilfver*, af hvilka artiklar för närvarande den förra drager en tull af 2 kronor 35 öre och den senare endast 1 krona 40 öre per kilogram, sammanföras i gemensam rubrik. Häremot hafva Embetsverken väl icke något att erinra, men då i och för sig någon anledning till tullförhöjning för ifrågavarande artiklar icke föreligger, hemställa Embetsverken, att den gemensamma tullsatsen måtte upptagas till belopp af endast 2 kronor per kilogram i stället för det af komitén föreslagna, 2 kronor 50 öre.

Under *Borstbindarearbeten* torde, med afseende å lydelsen af rubriken 61, orden »med infattning af andra ämnen» i rubriken 62 böra utbytas mot uttrycket »med annan infattning».

För *Brefkuverter och papperspåsar* föreslås tullförhöjning från 20 öre till 30 öre per kilogram. Tillräckligt skäl härför torde dock saknas, då icke någon höjning af tullen å papper blifvit ifrågasatt; och hemställa Embetsverken vid sådant förhållande, att den nuvarande tullsatsen måtte bibehållas oförändrad.

Hänvisningen rörande *Brodérduk och Stramalj* af papper torde, derest Embetsverkens hemställan om förändrad lydelse af gruppen Papp- och Pappersarbeten bifalles, böra lyda sålunda:

Brodérduk och Stramalj:

af papper; hänföras till Papp- och Pappersarbeten, ej specificerade, andra slag.

Den omständighet, att förhöjda tullsatser föreslagits för åtskilliga af de till *Böcker med inbundet rent eller linieradt papper* erforderliga materialier såsom lärft och skinn, har komitén ansett böra föranleda en höjning af tullsatsen för nämnda bokbinderialster till 35 öre per kilogram; men då Embetsverken äro af den åsigt, att, på grund af den ringa mängd lärft och skinn, som åtgår för dessa arbeten, någon nämnvärd stegring af materialiernas pris icke kan antagas inträda, och då dessutom införseln af hit hänförliga artiklar till väsentlig del omfattar de i allmänhet prisbilliga s. k. notisböckerna, deri papperet — för hvilket ingen förändring i tullsats föreslagits — utgör hufvud-

beståndsdelen, anse sig Embetsverken ega skäl att hemställa, det tullsatsen måtte bibehållas vid nu gällande belopp af 25 öre per kilogram.

Då, enligt hvad i motiven till taxeförslaget uppgifves, *Celluloid* bearbetas till, bland annat, äfven tangentskifvor, och då något skäl att bibehålla tullpligtighet för dessa, under det att tangentskifvor af ben äro tullfria, icke torde förefinnas, hemställa Embetsverken, att jemväl de förra måtte få åtnjuta tullfrihet och att för sådant ändamål den rubrik, som i förslaget är betecknad med nummer 85, måtte erhålla följande lydelse:

Celluloid:

 arbetad:

tangentskifvor samt knifskaf, och ämnen dertill..... fria.

Tillräckligt skäl till att, på sätt komitén föreslagit, höja den så nyligen som vid 1888 års riksdag bestämda tullsatsen för *Cement* anse Embetsverken icke förefinnas och hemställa fördenskill, att densamma måtte bibehållas vid gällande belopp, 40 öre per 100 kilogram, kärleus vigi inberäknad.

För *Cirklar, Passare och Cirkelbestick*, hvilka artiklar enligt gällande taxa hänföras till matematiska instrumenter, föreslår komitén en särskild tullsats till belopp af 1 krona 50 öre per kilogram. Denna tullsats blefve visserligen icke öfverdrifvet hög, för såvidt artikeln cirkelbestick angår, icke heller i fråga om cirklar och passare af finare beskaffenhet, men skulle deremot alltför kämbart drabba de allmännast förekommande gröfre, tunga och billiga slagen af dylika instrumenter. Med hänsyn till dessa senare och då behof af ändring i det nuvarande förtullningssättet icke visats, hemställa Embetsverken, att, i stället för den af komitén föreslagna rubriken, måtte upptagas nu gällande taxas motsvarande bestämmelse eller:

Cirklar, Passare och Cirkelbestick;
 hänföras under Instrumenter.

Dadlar borde visserligen, enligt Embetsverkens åsigt, draga samma tull som fikon och torkade frukter i allmänhet; men då komiténs förslag, enligt hvilket den förra artikeln skall draga dubbel så hög tull som de senare, icke afviker från nu gällande taxas bestämmelser rörande tullbeskattningen af dessa varuslag, hafva Embetsverken icke ansett sig böra vid förevarande rubrik hemställa om ändring i förslaget.

Ehuru af skäl, som här nedan anføres, Embetsverken anse fysiska instrumenter i allmänhet böra förblifva tullfria, hafva Embetsverken dock icke funnit sig böra förorda tullfrihet för den hittills tullpligtiga, med sådana instrumenter jemförliga artikeln *Elektricitetsmätare* men hemställa, att tullsatsen måtte bestämmas lika med tullsatsen för gasmätare,

hvilken senare tullsats Embetsverken ansett böra bibehållas vid dess nuvarande belopp, 5 procent af värdet.

I den föreslagna rubriken för *Emballage* läser uttrycket »återkommer i retur eller inkommer för att» etc. böra ändras till »inkommer i retur eller för att» etc.

På grund af senast församlade Riksdags beslut torde rubrikerna 106 och 107 i förslaget jemte tillhörande anmärkning böra utbytas mot en så lydande rubrik:

Fartyg och Båtar med tillbehör fria.

Under anförande att, enär *Fiber*, hvilken artikel hänfördes till Varor, i taxan ej nämnda, arbetade, dragande tull med 15 procent af värdet, inom borstbinderiyrket hade samma användning som åtskilliga slag af oarbetadt gräs, förstberörda artikel syntes böra, på sätt åtskilliga utfö- varen af nämnda yrke ifrågasatt, med oarbetadt gräs likställas och så- lunda åtnjuta tullfrihet, har komitén föreslagit, att i taxan måtte in- tagas en så lydande hänvisning: »Fiber; tullbehandlas såsom Gräs, ej specificeradt, oarbetadt.»

Då Embetsverken dels ansett det skäl, komitén anført för tull- frihet i fråga om fiber, ega tillämplighet ätven med afseende å vissa andra till beskaffenhet och användning likartade ämnen, såsom kokos- tågor (kokosfas) m. fl., hvilka, ehuru möjligen hänförliga till begreppet fiber i teknisk mening, dock vanligen torde förekomma under andra be- nämningar, och dels varit tveksamma beträffande omfånget af nyss- nämnda tekniska begrepp, har det befunnits nödigt att härom meddela sig med sakkunnig person; och hafva Embetsverken för sådant ända- mål hänvänt sig till t. f. professoren i mekanisk teknologi vid Tek- niska Högskolan G. Sellergren. Af dennes i ämnet afgifna härhos bi- fogade skriftliga yttrande iuhemtas, bland annat, att med fiber i tek- nisk bemärkelse förstås endast vissa växters eller växtdelars långsträckta, trådartade, för olika tekniska ändamål användbara celler; samt att de vegetabiliska fiberarterna äro, allt efter ursprunget, af fyra olika slag, nemligen: stjelkfiber, bladfiber, bastfiber och fruktfrun.

Med afseende härå och då å ena sidan endast stjelk-, bast- och bladfiber lära ega användning inom borstbinderiyrket och väl ätven endast dessa i handeln mer eller mindre allmänt gå under benäm- ningen »fiber» samt å andra sidan beträffande de två förstnämnda slagen hittills vid tullbehandlingen gjorts gällande en uppfattning, afvikande från den af t. f. professoren Sellergren uttalade åsigt, att de enligt gällande taxa skulle rätteligen hänföras under de tullfria artiklarne bast och gräs, ej specificeradt, oarbetadt, anse Embetsverken, att ordet »fiber» i det föreslagna stadgandet bör utbytas mot uttrycket »fiber, ej specificerad, af bast, blad eller stjelk.» För så vidt komiténs åsigt

varit att inskränka tullfriheten till sådan fiber, som användes inom borstbinderiyrket, kan densamma visserligen icke ernås, då det naturligtvis icke är möjligt att vid införseln afgöra, för hvilket ändamål varan är afsedd; men någon betänklighet vid att bereda jemväl andra näringsidkare tullfrihet för ifrågavarande artikel lärer väl icke böra ifrågakomma, helst varan i hvarje fall måste antagas ega användning uteslutande såsom råmaterial. I betraktande af de erhållna upplysningarne om varans ursprung torde en sjelfständig rubrik i taxan för ifrågavarande artikel få anses lämpligare än den föreslagna hänvisningen till Gräs. Embetsverken hemställa alltså, att åt det föreslagna nya stadgandet måtte gifvas följande förändrade lydelse:

Fiber, ej specificerad, af bast, blad eller stjelnk fri.

Vid artikeln *Frö* har komitén icke föreslagit någon ändring; och upptager således komiténs förslag, lika med gällande taxa, äfven följande rubrik: »Frö: — — tall-, gran-, äfvensom öfriga slag af träd —: 1 kilogram 50 öre.» Granskar man motiven för åsättandet af ifrågavarande tullsats, hvilken antogs vid 1888 års riksdag, i enlighet med bevillningsutskottets hemställan, finner man, att det var egentligen endast för tall- och granfrö, som tull ansågs nödig, samt att utskottet allenast af »praktiska skäl» fann sig föranlåtet föreslå, att jemväl annat trädfrö måtte åsättas samma tull som nyssnämnda tvenne slag. De af utskottet antydda praktiska skälen måste antagas hafva varit betänkligheter i afseende å tullbehandlingen. Då emellertid någon svårighet att dervid särskilja tall- och granfrö från frö af andra träd icke förefinnes, men väl olika meningar yppats om inkomna fröslags hänförlighet till trädfrö eller till frö, andra slag, och då vid flera tillfällen missnöje yttrats öfver tullsatsens tillämpning på frö af andra träd än tall och gran, synes skäl vara förhanden att inskränka dess giltighet till frö af nämnda tvenne trädslag. Embetsverken hemställa derföre, att ifrågavarande rubrik måtte ändras till följande lydelse:

Frö:

tall- och gran- 1 kilogram 50 öre.

Vid gruppen *Färger och Färgningsämnen* har i betänkanDET bifogad reservation en af komiténs ledamöter föreslagit den ändring i gällande och jemväl af komitén upptagna bestämmelser, att med icke sprithaltig fernissa beredda målarefärger, hvilken artikel nu förtullas såsom fernissa af nyssnämnda slag, måtte få införas mot samma tull som målarefärger, hvilka blifvit med *icke* kokad olja tillredda, samt till stöd härför åberopat dels den omständighet, att bland färger, som användas till målarefärger, endast blyhvitt, zinkhvitt och kimrök skulle,

enligt komiténs förslag, draga tull och denna icke högre än 5 öre per kilogram samt att målarefärger, tillredda med icke sprithaltig fernissa, kunde innehålla ända till 70 procent färgämnen, dels ock lämpligheten i tulltekniskt hänseende af den af reservanten förordade likställigheten i afseende å tullsats, enär det ofta, äfven vid kemisk undersökning, vore ytterst svårt att afgöra, om en tillredd färg innehölle någon kokad fet olja eller annan fernissa. Embetsverken, som dela reservantens uppfattning i detta ämne, anse sig böra, i likhet med honom, hemställa, att den rubrik, som i komiterades förslag till taxa bär numret 138, måtte erhålla följande förändrade lydelse:

Färger och Färgningsämnen:

 målarefärger, beredda med olja eller icke sprithaltig
 fernissa 1 kilogram 15 öre

I händelse denna ändring vidtages, torde ock skälet till den i anmärkningen under Färger och Färgningsämnen intagna föreskrift, att såsom målarefärger, beredda med olja, skola tullbehandlas äfven s. k. bottenfärger till bestrykning af fartygsbottnar, få anses hafva bortfallit, hvarjemte väl konsekvensen torde fordra, att målarefärger i allmänhet, beredda med sprithaltig fernissa, då de, inkommande i viss minimi-quantitet, före tullbehandlingen denatureras, icke vidare bibehållas vid den för denaturerad spritfernissa stadgade, jmförelsevis höga tullsats af 40 öre per kilogram. Lika med bemälde reservant anse derföre Embetsverken, att, under nyssberörda förutsättning, äfven på sistnämnda sätt beredda målarefärger böra få införas mot den tull, som är stadgad för målarefärger, beredda med olja, och att åt ifrågavarande anmärkning alltså bör gifvas följande lydelse:

Anm. Målarefärger, beredda med sprithaltig fernissa, må, när de inkomma på kärl, innehållande mer än 20 kilogram, före tullbehandlingen denatureras, på sätt derom är stadgadt, och derefter förtullas såsom målarefärger, beredda med olja eller icke sprithaltig fernissa. Sker ej denaturering, förtullas de såsom spritfernissa.

I fråga om *Galanterivaror* har komitén velat göra gällande en uppfattning, som, på sätt äfven en af dess ledamöter anfört, är alldeles ny. Visst är, att, då denna rubrik i taxan infördes, dermed icke afsågs annat än *mindre* prydnadsartiklar »af glas och porslin med mera i förening med brons eller annan oädel metall, till värde och beskaffenhet närmast liknande bijouterivaror.» Komitén åter vill derunder inbegripa dylika prydnadspjeser, huru tunga som helst, hvilket leder till orimliga konsekvenser. En större sådan pjes af glas eller porslin, försedd med t. ex. bronsfot, skulle, dragande tull såsom galanterivara, äfven med den af komitén föreslagna tullindring för den del af vigten,

som öfverstege 5 kilogram, komma att underkastas en flere gånger högre tullafgift än en i öfrigt alldeles lika pjes, bestående helt och hållet af glas eller porslin, och detta ehuru värdet af den förra måhända icke alls eller endast helt obetydligt öfverstege värdet af den senare. Till förebyggande af sådana oegentligheter och för åstadkommande af enhet i tullbehandlingen anse Embetsverken, att begreppet galanterivara i taxan bör uttryckligen begränsas till *mindre* prydnadspjeser, bestående af glas eller porslin i förening med brons eller annan oädel metall, för hvilket ändamål lämpligen torde böra bestämmas, att till rubriken skola hänföras endast dylika artiklar af till och med 500 grams vikt. I öfverensstämmelse med denna uppfattning hemställa Embetsverken, att den föreslagna anm. 2 under ifrågavarande rubrik måtte utgå och rubriken erhålla följande lydelse:

Galanterivaror, hvarmed förstås prydnadspjeser af glas eller porslin i förening med brons eller annan oädel metall, i vikt icke öfverstigande per stycke 500 gram 1 kilogram 2 kronor.

Anm. Afdrag i vigten göres ej för askar, papper och dylikt omslag.

För *Gasmätare* bör, enligt Embetsverkens åsigt, icke någon tullförhöjning ifrågakomma; och då Embetsverken dela komiténs uppfattning angående lämpligheten af en och samma tullsats för gas- och vattenmätare, hemställes alltså, att denna måtte bestämmas till 5 procent af värdet.

För *Glas, andra slag*, har komitén, som med skäl funnit sig icke böra ifrågasätta hithörande artiklars klassificerande under flera särskilda rubriker, ansett tullsatsen böra höjas från nu gällande belopp, 35 öre per kilogram, till 60 öre. Den sålunda föreslagna tullförhöjningen skulle emellertid, enligt Embetsverkens åsigt, alltför hårdt drabba många under ifrågavarande rubrik hänförliga varor och med afseende derå finna sig Embetsverken icke kunna tillstyrka, att tullsatsen sättes högre än 50 öre per kilogram, hvilket i det närmaste motsvarar den år 1864 gällande tullsats.

Tullsatsen för *Gulddragarearbeten* har komitén upptagit till samma belopp, som för helsidenväfnader föreslagits, eller 12 kronor per kilogram. På grund af faran för oloflig införsel, hvilken fara kan antagas vara minst lika stor i fråga om det förra varuslaget som i fråga om det senare, hemställa Embetsverken, som ansett sig böra för väfnader af helsiden förorda en tull af 8 kronor per kilogram, att ifrågavarande tullsats icke måtte sättas högre än sistnämnda belopp.

Vid *Gödningsämnen* har en af komiténs ledamöter varit skiljaktig från komiténs beslut att för *superfosfater* föreslå en tullsats af 25 öre per 100 kilogram och har han såsom skäl för sin afvikande mening anfört

dels betänkligheten vid att fördyra ett för jordbruksnäringen nödigt beredningsämne genom åsättande af en tull, hvilken dessutom på grund af sitt ringa belopp icke skulle kunna gagna superfosfatfabrikerna, dels ock svårigheten att vid tullbehandlingen kunna skilja superfosfater från andra slag af gödningsämnena. För sin del finna Embetsverken dessa skäl och särskildt den omständighet, att genom tulls åsättande en sådan vara som den ifrågavarande fördyras icke allenast direkt utan äfven indirekt genom de af tullbehandlingen föranledda vägnings- och transportkostnader m. m., utgöra fullt giltigt stöd för åsigten, att den ifrågasatta införselafgiften icke bör antagas. Vid sådant förhållande hemställa Embetsverken, att, i stället för rubrikerna 190 och 191 i taxeförslaget, måtte upptagas en så lydande rubrik:

Gödningsämnena, alla slag ej specificerade fria.

Då *Handskar* äro en vara, som lätteligen kan göras till föremål för smuggling, och i allt fall dess förtullning brutto verkar en icke oansenlig höjning af den nominella tullsatsen, anse sig Embetsverken böra hemställa, att denna icke sättes högre än Differentialtullkomiténs föreslog eller 3 kronor per kilogram, hvilket belopp ur skyddssynpunkt måste, då tullsatsen för skinn, andra slag, icke föreslagits till högre belopp än 65 öre per kilogram, anses fullt tillräckligt.

Gällande taxas bestämmelse angående tullbehandlingen af *Hattstommar, med eller utan styfning*, har i komiténs förslag utbytt mot ett stadgande att »hattstommar af väf, med eller utan styfning», skola tullbehandlas såsom Kläder. Då emellertid å hattstommar af sistnämnda slag icke nedlagts något arbete, likartadt med sömnaden å kläder, och sålunda skäl saknas att tillämpa den betydliga förhöjning af väfnadens tull, som drabbar artikeln kläder, samt för öfrigt ett utslutande af den nuvarande bestämmelsen, försåvidt hattstommar af annat ämne än väf angår, skulle kunna föranleda tvekan vid tullbehandlingen af dessa senare, anse sig Embetsverken ega skäl att hemställa, det, med utslutande af ifrågavarande af komiténs föreslagna stadgande, måtte återupptagas bestämmelsen:

Hattstommar, med eller utan styfning; tullbehandlas lika med det ämne, arbetadt, hvartill de närmast kunna hänföras.

Under afdelningen *Hudar och Skinn* har komitén, i anledning af den föreslagna tullförhöjningen för kläder, ansett sig böra föreslå förhöjning af tullsatsen för pelsvarupersedlar, andra slag, från 2 kronor till 3 kronor per kilogram, hvarjemte och då komitén icke velat rubba det nuvarande förhållandet mellan denna tullsats och tullsatsen för de

finare pelsvarorna af blåraf etc., den senare upptagits till 6 kronor i stället för 4 kronor per kilogram. Embetsverken anse icke fullgiltigt skäl föreligga för en sådan höjning, ty största delen af de till pelsvarupersedlar, andra slag, hänförliga artiklar, som äro föremål för import, utgöres af varor af helt annan beskaffenhet än vanliga kläder, såsom pelsfoder, kragar, muffar o. d., ofta af mycket simpel beskaffenhet; och för sådana artiklar blefve en tull af 3 kronor per kilogram alltför hög. Embetsverken hemställa derföre, att under ifrågavarande rubriker tullsatserna, som helt nyligen undergått väsentlig höjning, måtte bibehållas vid nu gällande belopp, 2 kronor och 4 kronor per kilogram, hvilket, då någon förhöjning af tullen å de lösa skinnen icke blifvit ifrågasatt och derjemte, enligt förslaget, afdrag i vigten icke skulle medgifvas för askar och dylikt omslag, torde innefatta tillräckligt skydd för den inhemska pelsvaruhandteringen.

Tullsatserna för *Hängslen m. m.* lära, derest de af Embetsverken förordade tullsatser för halfsidenband och för band, andra slag, godkännas, böra bestämmas till 3 kronor per kilogram för hängslen m. m. af hel- eller halfsiden och 1 krona 30 öre per kilogram för dylika artiklar, andra slag.

I fråga om *Instrumenter* föreslår komitén till en början, att kirurgiska, matematiska m. fl., hvilka enligt gällande taxa tullbehandlas såsom maskinerier, redskap och verktyg och alltså åtnjuta tullfrihet, måtte åsättas tull med 10 procent af värdet, i ändamål att möjlighet till en mera betydande utveckling måtte beredas den inhemska instrumenttillverkningen, till gagn i all synnerhet för vetenskapsmän och vissa yrkesidkare, som tidt och ofta hade behof af att få nya instrumenter konstruerade eller gamla förändrade. Embetsverken förbise ingalunda vigten af nämnda behofs tillgodoseende men våga dock antaga, att det icke kan vara lämpligt att af sådant skäl fördyra en mängd under förevarande rubrik hänförliga, för rent praktiska behof allmänt erforderliga artiklar, hvilket otvifvelaktigt skulle blifva följden af den föreslagna tullsatsen. Och då det dessutom torde få anses ganska tvifvelaktigt, om förbrukningen inom landet af mera komplicerade och dyrbara instrumenter af ifrågavarande slag är tillräckligt stor för att någon lönande inhemska tillverkning deraf skulle kunna komma till stånd, anse sig Embetsverken ega skäl till den hemställan, att för samtliga slag af instrumenter, hvarom nu är fråga, tullfrihet måtte bibehållas och att i sådant syfte för dem måtte, derest tull åsättes maskiner, redskap och verktyg, upptagas, i stället för nu gällande taxas hänvisning till nämnda artiklar, en själfständig rubrik, så lydande:

Instrumenter:

kirurgiska, matematiska, fysiska, kemiska och navigations-,
alla slag, ej specificerade fria.

Under gruppen Instrumenter föreslår komitén vidare, bland annat, att den nuvarande tullsatsen för *optiska* instrumenter måtte höjas från 35 öre till 2 kronor per kilogram samt att i gemensam rubrik med dessa måtte upptagas jemväl de nu tullfria instrumenterna barometrar, manometrar och termometrar. Då emellertid införseln af de till ifrågasvarande rubrik hänförliga artiklar hufvudsakligen omfattar simpla och billiga varor, anse Embetsverken för sin del, att tullsatsen icke bör sättas högre än 1 krona per kilogram. Anledning torde jemväl saknas att tullbelägga manometrar, hvilken senare artikel sålunda, enligt Embetsverkens åsigt, bör ur rubriken utgå.

Under gruppen *Jernvägsmateriel* upptager förslaget, bland annat, i rubriken 238: lokomotiver, i rubriken 239: jernvägs- och spårvägs-vagnar äfvensom tendrar och i rubriken 240: axlar, fjedrar, hjul och hjulband »till sådana». Till förekommande af den origtiga tolkning, att orden »till sådana» i sist anförda rubrik skulle afse endast de i rubriken 239 uppräknade artiklar men icke lokomotiver, hemställa Embetsverken, att de citerade orden måtte ur rubriken utgå.

Förslaget upptager, lika med nu gällande taxa, en föreskrift derom, att *Kakao*, malen eller rifven, skall hänföras till Chokolad. För sistnämnda artikel åter har komitén af tulltekniskt skäl ansett nu gällande tullsats, 50 öre per kilogram, eller samma tull som för konfityrer, böra bibehållas, oaktadt för kakaoböner föreslås tullnedsättning från 30 öre till 5 öre per kilogram. Vid sådant förhållande och då berörda tulltekniska skäl icke eger tillämplighet i afseende å malen eller rifven kakao, synes det lämpligt, att en särskild lägre tullsats varder för densamma bestämd. Embetsverken, som i fråga om tullsatsens belopp anse hänsyn böra tagas till möjligheten, att varan kunde komma att införas tillsatt med socker, få på grund af hvad sålunda blifvit anfördt hemställa, att rörande ifrågasvarande artikel måtte, i stället för ofvannämnda hänvisning, införas en så lydande rubrik:

Kakao:

malen eller rifven 1 kilogram 30 öre.

Under rubriken *Kautschuk: arbetad, andra slag*, upptager förslaget, i likhet med gällande taxa, äfven skodon af kautschuk. Tullsatsen, för närvarande bestämd till 1 krona per kilogram, har i förslaget höjts till 1 krona 20 öre. En sådan förhöjning synes dock, för så vidt skodon angår, icke tillrådlig. Redan nu belöper sig, enligt Embetsverken meddelade upplysningar, tullen för sistnämnda varuslag till 25 procent af varuvärdet eller mera. Embetsverken anse sig med afseende härå böra hemställa, att näst efter den rubrik, som i förslaget bär numret 272, måtte intagas en ny rubrik, så lydande:

Kautschuk:

 arbetad:

skodon 1 kilogram 1 krona;
 samt, till följd deraf, att åt nästföljande rubrik gifves följande förändrade lydelse:

andra slag, ej specificerade, i trähylsa infattad kautschuk här-
 under inbegripen 1 kilogram 1 krona 20 öre.

Vid artikeln *Knappar* torde, försåvidt Embetsverkens hemställan under artikeln Ben vinner afseende, hänvisningen rörande Knappar af ben böra utgå.

För Knappar »af sammansatta eller, såsom arbetade, ej specificerade ämnen» föreslår komitén tullförhöjning till 1 krona per kilogram. Med hänsyn till, å ena sidan, denna artikels egenskap af nödvändighetsvara och, å andra sidan, ej mindre den obetydliga omfattning, i hvilken tillverkning af de hit hänförliga med tyg öfverklädda, delvis af plåt förfärdigade knapparne inom landet bedrifves, än äfven den omständighet, att senast församlade Riksdag genom beslut om tullfrihet för jernplåt af viss tjocklek beredt denna industri en särskild förmån, hemställa Embetsverken, att tullsatsen för ifrågavarande rubrik, till hvilken äfven hänföras knappar af flera kompositioner samt af stennöt eller s. k. vegetabiliskt ben, måtte bibehållas vid nuvarande belopp, 50 öre per kilogram.

Den vid artikeln *Knifvar* af komitén föreslagna tullsats för rak- och pennknifvar, 3 kronor per kilogram, anse Embetsverken alltför hög. Icke heller synes skäl förefinnas för ett sammanförande i gemensam rubrik af dessa till beskaffenhet och värde väsentligt olika artiklar, utan anse sig Embetsverken böra hemställa, att desamma måtte, likasom i nu gällande taxa, uppföras under olika rubriker, dervid tullsatserna torde lämpligen kunna sättas till 1 krona för rakknifvar och 2 kronor för pennknifvar, allt per kilogram.

Tälj-, sjömans- och gröfre arbetsknifvar böra, på grund af sin beskaffenhet, otvifvelaktigt bibehållas vid samma tull som opolerade jernarbeten, ej specificerade. Under förutsättning att tulleu för sistnämnda artikel bestämmes i enlighet med komiténs förslag, hemställa derföre Embetsverken, att tullsatsen för detta slags knifvar sättas till 20 öre per kilogram.

Vid komiténs förslag, att *Korinter*, likasom äfven *Russin* måtte åsättas en tull af endast 15 öre per kilogram, anse sig Embetsverken böra framhålla, att det måhända icke borde möta några mera afsevärda betänkligheter att åsätta såväl den ena som den andra af dessa begge artiklar samma tull som fikon, plommon och sviskon samt torkade

frukter i allmänhet eller 25 öre per kilogram. Särskildt tullsatsen för russin eger betydelse i statsfinansiellt afseende. Importen af denna vara har under de senare åren uppgått till omkring en million kilogram årligen.

Under gruppen *Lervaror* har komitén föreslagit, bland annat, att tullsatserna för arbeten af äkta porslin måtte höjas, för hvita eller enfärgade till 30 öre samt för förgyllda, försilfrade, målade eller tryckta till 60 öre, allt per kilogram. Tullsatsen för de senare torde emellertid icke skäligen böra sättas högre än tullsatsen för glas, andra slag. För den händelse att denna begränsas till det af Embetsverken föreslagna belopp, 50 öre per kilogram, hemställa Embetsverken, att äfven tullsatsen för förgyllda, försilfrade, målade eller tryckta arbeten af äkta porslin upptages till samma belopp, samt att den af komitén föreslagna tullsatsen för hvita eller enfärgade dylika arbeten proportionaliter nedsattes till 25 öre per kilogram.

I ett af ofvan omförmälda, till Kommersekollegium inkomna skriftliga yttranden har en gelatinfabrikant fäst uppmärksamheten på vissa betänkliga följder för hans näring, hvilka, enligt hans förmenande, kunde befaras, derest, på sätt komitén under artikeln *Lim* föreslagit, den för gelatin nu gällande högre tullsats icke skulle tillämpas på annan vara än sådan, som förekommer i papperstunna blad. Öfver de i berörda skrift framställda erinringar hafva Embetsverken ansett sig böra inhemta yttrande af professoren i kemi och kemisk teknologi vid Tekniska Högskolan P. Klason, hvilken affattat det i en särskild förtullningstvist af bemälda högskola afgifua underdåniga utlåtande, som lärer afses i komiténs motivering för nyssberörda förslag; och då professoren Klason, på sätt hans härhos bifogade utlåtande visar, förklarar sig anse de af ofvanbemälda fabrikant uttalade betänkligheter öfverdrifna och den befarade olägenheten af att grunda skilnaden mellan gelatin och gelatinlim på varans tjocklek lätt kunna förebyggas genom att låta skilnaden bestämmas icke endast af tjockleken utan äfven af varans egenskap att lätt kunna böjas utan att brista, finna Embetsverken sig icke ega anledning att hemställa om någon annan ändring i komiténs förslag till lydelse af rubriken N:o 340 än ett utbyte af uttrycket »papperstunna blad» mot orden »tunna, böjliga folier».

För *Litografiska och Fotografiska arbeten m. m., oinfattade, andra slag*, har komitén föreslagit en tull af 50 öre per kilogram och har såsom skäl härför anfört, att, då vissa hit hänförliga arbeten understundom infördes uppklistrade på papp, tullsatsen icke borde sättas lägre än för papparbeten, till hvilka dylika pappkort hänfördes. Tullsatsen för pappkort till uppklistring af fotografier har emellertid, enligt hvad här nedan under Papp- och Pappersarbeten anföres, af Embets-

verken ansetts böra sättas till endast 30 öre per kilogram. Högre lärer sålunda icke heller ifrågavarande tullsats böra sättas, äfven om den af komitén antagna grund för tullsatsens bestämmande godkännes. För sin del finna Embetsverken i den omständighet, att till förevarande rubrik hänförliga arbeten icke sällan äro utförda å papper, i och för sig underkastadt en införselafgift af 20 öre per kilogram, skäl för hemställan att tullsatsen måtte upptagas till belopp af 30 öre per kilogram.

I fråga om *Maltdrycker* har komitén föreslagit, dels att, med upphäfvande af den i nu gällande taxa förekommande åtskilnad mellan porter och maltdrycker, andra slag, endast två tullsatser måtte upptagas, den ena för maltdrycker på fat och den andra för sådan vara på andra kärl, dels ock att varan måtte underkastas tullförhöjning samt fatens vikt vid tullbehandlingen inräknas i varans. Embetsverken, som dela komiténs åsigt om ändamålsenligheten såväl af lika tull för porter och andra maltdrycker som af varans förtullning brutto, men icke finna skäl vara anförda, som för närvarande böra föranleda höjning af nu gällande tullsatser, anse, att då nu mera frågan om beskattning af maltdrycker är föremål för utredning af en för sådant ändamål i nåder tillsatt komité och beloppet af den tillverkningskatt, som tilläfsventyrs kan varda varan åsatt, i viss mån måste verka bestämmande vid tullafgiftens fastställande, taxans bestämmelser rörande ifrågavarande artikel böra, i afvaktan på de åtgärder, hvartill bemålde komités förslag kan föranleda, tills vidare lemnas oförändrade; och hemställa alltså Embetsverken, att, i stället för rubrikerna 351 och 352 i komiténs förslag, måtte upptagas följande bestämmelser:

Maltdrycker:

på fat, större eller mindre:

porter	1 kilogram 7 öre
andra slag	1 " 5 "

på andra kärl:

porter.....	1 liter 12 öre
andra slag.....	1 " 8 "

Derest, enligt Embetsverkens hemställan, *Manometrar* uteslutas ur rubriken 230, torde äfven den under bokstafven M. förekommande hänvisning rörande denna artikel böra utgå.

Lika med komitén anse Embetsverken det önskvärdt, att en klassifikation af artikeln *Maskiner* kunde ega rum i syfte att bereda fortfarande tullfrihet för sådana maskiner, som för närvarande icke tillverkas inom landet; men med hänsyn till de af komitén anmärkta svårigheter i afseende å tullbehandlingen, hvilka häraf skulle förorsakas, i synnerhet då fråga är om icke hopsatta maskiner eller särskildt inkommande lösa maskindelar, finna Embetsverken sig icke böra göra hemställan om en sådan klassifikation.

Under gruppen *Metaller* och underafdelningen Jern och Stål har komitén föreslagit, bland annat, åsättande af tull till olika belopp å de nu tullfria artiklarne tack- och barlastjern, skrot, jernvägsskenor samt gjutna rör och rördelar af 15 centimeter inre diameter eller derunder.

Generaltullstyrelsen anser sig icke böra härvid framställa någon erinran.

Kommersekollegium åter, för sin del, får anföra följande:

Införseln af tackjern har i medeltal årligen varit under qvinqvennierna

1876—1880	deciton 159,001
1881—1885	„ 200,496
1886—1890	„ 255,155

och, på sätt komitén uppgifver, är det tackjern, som hit till riket införes, uteslutande gjuttackjern, hvaraf den allra största delen kommer från England. Huru mycket svenskt tackjern årligen till gjutgoods användes, kan icke med säkerhet angifvas, emedan primäruppgifter saknas, men det antages af komitén utgöra årligen högst 250,000 centner (deciton 106,270). Orsaken till den stora införseln af utländskt gjutjern är att det svenska tackjernet, sådant det för närvarande i allmänhet med träkol framställes, icke lämpar sig för tillverkning af åtminstone en del gjutgoods, utan, för att kunna lätt bearbetas, behöfver uppblandas med engelskt eller likartadt, med kåks tillverkad gjuttackjern. Men på de skäl, en reservant inom komitén, f. d. Öfverdirektören K. Styffe, anfört, kan med fog ifrågasättas, huruvida tillverkning af gjuttackjern af lika beskaffenhet med det engelska skulle, äfven under förutsättning att den föreslagna tullen å tackjern blefve beslutad, komma att här i landet bedrifvas med fördel för tillverkarne och till båtnad för den svenska jernhandteringen i allmänhet. Anledning finnes derföre för det antagande, att för gjutgodstillverkningen inom landet införsel af utländskt gjuttackjern icke kan undvaras. Då vidare omkring 4,500,000 deciton tackjern numera här i landet årligen tillverkas, och således förbrukningen af gjuttackjern utgör endast en obetydlig del af landets hela tackjernstillverkning, samt, vid det förhållande att någon införsel af smidestackjern icke eger rum, stegring af priset å sådant jern ej kan blifva en följd af tull å tackjern, synes det Kollegium, att den föreslagna tullen å dylikt jern, derest den blefve fastställd, icke skulle kunna medföra någon afsevärd fördel för tackjernstillverkningen, men väl deremot skada för landets gjuterier och mekaniska verkstäder äfvensom för afnämarna af deras produkter.

På grund häraf får Kollegium hemställa, att icke blott tack- och barlastjern utan äfven jernskrot, alla slag, fortfarande måtte få tullfritt till riket införas.

Under åberopande af de utaf ofvan bemälde reservant inom ko-

mitén anförda skäl emot tull å jernvägsskenor, mer eller mindre bearbetade, bottenplåtar, syllar och skarvfjern dertill, äfvensom flyttbara jernvägar, anser sig Kollegium böra hemställa, att jernvägsskenor jemte öfriga, sist omnämnda, under rubriken 373 upptagna, artiklar måtte blifva tullfria.

Komitén har under rubrikerna 381 och 382 föreslagit, att gjutna rör och rördelar af mera än 15 centimeter inre diameter fortfarande skulle förblifva tullfria, men att deremot dylika rör och rördelar af 15 centimeter inre diameter eller derunder borde draga en tull af 1 krona 50 öre per 100 kilogram.

Då emellertid gjutna rör af mindre dimensioner användas så väl inom många industrigrenar som äfven vid jordbruket, men någon tillverkning inom landet af dylika rör icke eger rum, åtminstone ej i större skala, och då det synes tvifvelaktigt, huruvida någon sådan mera betydande tillverkning äfven med skyddstull här kan åstadkommas, enär för tillverkningen lärer erfordras särskilda, ganska kostsamma anordningar samt särskildt lämpligt och billigt gjuttackjern af sådan beskaffenhet, som för närvarande ej i nämnvärd mån inom landet framställles, finner sig Kollegium, i betraktande häraf, böra hemställa, att rör och rördelar, gjutna, alla slag, fortfarande måtte få tullfritt till riket införas.

Vid artikeln plåtar af jern har komitén föreslagit, att förtenta sådana måtte åsättas samma tull som jernplåtar, öfverdragna med annan oädel metall än tenn.

Generaltullstyrelsen har härvid icke något att erinra, men på grund af senast församlade Riksdags beslut om tullfrihet för jernplåtar, slipade m. m., af mindre tjocklek än $\frac{1}{4}$ millimeter, hemställer Styrelsen, att, i stället för rubriken 380 i förslaget, måtte upptagas två så lydande rubriker:

Metaller och ej specificerade arbeten deraf:

C. Jern och Stål:

plåtar, valsade eller smidda, äfven om etc. -----
uppvikta:

slipade, polerade, målade, fernissade, lackerade, emaljerade, äfvensom med tenn, zink eller annan oädel metall öfverdragna:

af $\frac{1}{4}$ millimeter tjocklek och deröfver 100 kg. 6 kr.
af mindre tjocklek fria.

Kommersekollegium får, beträffande den föreslagna tullen å förtenta jernplåtar, andraga följande:

Jernplåt, öfverdragen med rent eller blyhaltigt tenn, är icke föremål för tillverkning inom landet, och då den engelska fabrikationen af förtent jernplåt är mycket högt uppdrifven samt derjemte utmärker sig genom sin prisbillighet, vill det synas Kollegium som om föga utsigt förefunnas att äfven med det föreslagna tullskyddet kunna här åstadkomma en fördelaktig dylik tillverkning, helst försök dertill i andra länder misslyckats.

På grund häraf och med hänsyn äfven dertill att en stegring af priset å förtent jernplåt skulle menligt inverka på flera viktiga näringsgrenar inom landet, såsom tändsticksfabrikation och konservindustrien, inom hvilka näringsgrenar en icke obetydlig myckenhet förtent jernplåt förbrukas, anser Kollegium sådan plåt fortfarande böra vara tullfri; och hemställer till följd häraf Kollegium, att, uti öfverensstämmelse i öfrigt med senast församlade Riksdags här ofvan omförmälda beslut, i stället för rubriken 380 i förslaget, måtte upptagas tre särskilda rubriker af följande lydelse:

Metaller och ej specificerade arbeten deraf:

 C. Jern och Stål:

plåtar, valsade eller smidda, äfven om etc. — — uppvikta:

slipade, polerade, målade, fernissade, lackerade, emaljerade, äfvensom med zink eller annan oädel metall, med undantag af tenn, öfverdragna:

af $\frac{1}{4}$ mm. tjocklek och deröfver 100 kg. 6 kr.

af mindre tjocklek fria,

med rent eller blyhaltigt tenn öfverdragna fria.

I afseende å gjutgoods af jern har komitén till en början föreslagit, under rubriken 395, att tullen å gjutna balkar, eldstadsroster, hållar, lod och vigter måtte höjas från 1 öre till 2 öre per kilogram.

Generaltullstyrelsen finner sig böra lemna denna hemställan utan anmärkning.

Kommersekollegium åter, för sin del, hemställer, med åberopande af sin här ofvan gjorda framställning om tullfrihet för tackjern, att tullsatsen å gjutna balkar, eldstadsroster, hållar, lod och vigter bibehålles vid sitt nuvarande belopp af 1 öre per kilogram.

Vidare har komitén, under rubriken 396, föreslagit en förhöjning af tullsatsen från det belopp af 2 öre per kilogram, som för motsvarande rubrik i nu gällande taxa är upptaget, till 4 öre. I betraktande af dels hithörande artiklars i allmänhet ganska betydande vikt och dels den omständighet, att enligt förslaget rubriken skulle omfatta äfven kolonner, lyktstolpar, staket och grafvårdar, hvilka artiklar för när-

varande draga en tull af endast 1 öre per kilogram, anse sig Embetsverken böra hemställa, att tullsatsen icke måtte sättas högre än 3 öre per kilogram.

För floretter, sablar m. fl. eggvapen har komitén ansett de vid ej specificerade jern- och stålvaror föreslagna tullsatser icke bereda tillräckligt skydd och har i anledning deraf för dem uppfört särskilda rubriker med högre tullsatser än de nyssnämnda. Embetsverken kunna för sin del icke biträda detta komiténs förslag. Hufvudsakligaste införseln af dylika vapen torde omfatta floretter, och för dessa, som till stor del äro afsedda för skolornas behof, lärer en högre tull, än som för ej specificerade jern- och stålvaror föreslagits, icke skäligen böra ifrågakomma. Embetsverken anse sig fördenskull böra hemställa, att rubrikerna 401 och 402 i komiterades förslag till taxa måtte utgå.

Under afdelningen Koppar föreslås, bland annat, att tråd, öfverdragen på annat sätt än medelst förgyllning eller försilfring eller med silke, annat textilämne eller papper, äfvensom elektriska ledningskablar måtte åsättas tull med 10 procent af värdet. Embetsverken hemställa, att tullsatsen måtte upptagas till samma belopp, som för Elektricitetsmätare af Embetsverken förordats eller 5 procent af värdet.

Mätstockar och Mätband synas böra i taxan upptagas i stället för »Tumstockar», hvilken senare benämning numera innebär en oegentlighet. Med afseende härå och då ifrågavarande artiklar torde rättare hänföras till Maskiner, Redskap och Verktyg, på sätt gällande taxa stadgar i fråga om tumstockar, än till Instrumenter, matematiska, såsom komitén i fråga om denna artikel föreslagit, hemställa Embetsverken, att å vederbörligt ställe under bokstafven M. måtte intagas följande hänvisning:

Mätstockar och Mätband;

tullbehandlas såsom Maskiner, Redskap och Verktyg.

Med hänsyn till den nedsättning, Embetsverken funnit sig böra föreslå i de af komitén upptagna tullsatser för läder- och papparbeten, hemställa Embetsverken, att tullsatsen för *Möss-skärmar* icke måtte sättas högre än 1 krona per kilogram.

I fråga om *Nattsäckar, Kappsäckar och Hattfodral* hemställa Embetsverken, som, på sätt här nedan anföres, funnit Sadelmakarearbeten böra draga en tull af 80 öre per kilogram, att tullsatsen för ifrågavarande artiklar måtte upptagas till samma belopp.

Med afseende å den betydelse, *Nitrobenzol* eller *Mirbanolja* eger för vissa industrier, och då varan icke utgör föremål för inhemsk tillverkning, hemställa Embetsverken, att, i stället för den af komitén föreslagna tullsats, hvilken lärer motsvara 7 procent af varuvärdet, måtte upptagas nu gällande tullsats och ifrågavarande rubrik sålunda erhålla följande lydelse:

Nitrobenzol eller Mirbanolja..... 100 kilogram 5 kronor.

Tullsatsen för *Oliver*, hvilken i komiténs förslag upptagits till samma belopp som tullsatsen för konserver, andra slag, torde, då varan till hufvudsaklig del inkommer på fat, böra bibehållas vid samma tull som saltade frukter eller 25 öre per kilogram.

Den för *Papp- och Pappersarbeten, lackerade etc.*, föreslagna tullsats, 2 kronor per kilogram, torde såväl med afseende å varuvärdet som med hänsyn till den föreslagna tullsatsen för olackerade dylika arbeten få anses alltför hög. I betraktande af den omständighet, att en väsentlig del af de lackerade papparbeten, som äro föremål för införsel, utgöres af dosor, hvilka torde böra draga samma tull som enahanda arbeten af horn, hålla Embetsverken dock före, att den nuvarande tullsatsen, 60 öre per kilogram, skulle, derest, på sätt komitén föreslagit, tullen för olackerade papp- och pappersarbeten bestämmas till 50 öre per kilogram, skäligen kunna höjas till 1 krona 20 öre; och torde jemväl, i likhet med hvad för närvarande eger rum, arbeten af papier-maché i hvarje fall, äfven då de, såsom oftast är händelsen, äro olackerade, på grund af sitt jemförelsevis höga värde och med afseende å sin användning böra hänföras under ifrågavarande rubrik.

Så kallade gratulationskort samt pappkort till uppklistring af fotografier, till matsedlar m. m. skulle likväl, enligt Embetsverkens åsigt, alltför kämbart drabbas af de sålunda för papp- och pappersarbeten föreslagna tullsatser, särskildt då de äro försedda med förgyllda kanter och således, ehuru af obetydligt högre värde än eljest, skulle hemfalla under den högre tullsatsen. Eu särskild lägre tullsats synes derföre böra åsättas dessa artiklar, hvarvid äfven torde i gemensam rubrik med dem böra sammanföras de likartade, nu under särskilda rubriker upptagna artiklarne adress- och visitkort. Då ifrågavarande arbeten ofta äro försedda med litografisk utstyrsel, synes det lämpligt, att tullsatsen för dem upptages till samma belopp som tullsatsen för litografiska arbeten. I öfverensstämmelse härmed hemställes, att taxans bestämmelser rörande nu omförmälda varuslag måtte erhålla följande lydelse:

Papp- och Pappersarbeten, ej specificerade:

adress-, visit- och s. k. gratulationskort, äfvensom pappkort till uppklistring af fotografier, till matsedlar m. m. 1 kg. 30 öre, andra slag:

olackerade 1 kg. 50 öre,

lackerade, brouserade, förgyllda eller försilfrade,

arbeten af papier-maché derunder inbegripna 1 kg. 1 kr. 20 öre.

Anm. 1. Bukettpapper etc. — — — — — — — — — —

Anm. 2. Intet afdrag etc. — — — — — — — — — —

För *Paraplyer och Parasoller af siden* anse Embetsverken tullsatsen kunna utan olägenhet bestämmas till det af komitén föreslagna

belopp äfven i det fall, att tullsatserna för väfnader af siden icke sättas högre, än Embetsverken här nedan förordad.

Den för »*Pennor, skrif-*» föreslagna tullförhöjning till 1 krona per kilogram är, enligt Embetsverkens åsigt, hvarken med nödvändighet betingad af de för jern- och stålvaror i allmänhet ifrågasatta tullförhöjningar eller egnad att bereda den inhemska fabrikationen af stålpennor ökad afsättning för sina alster. I anseende härtill och på grund af denna artikels egenskap af nödvändighetsvara hemställa Embetsverken, att tullsatsen måtte bibehållas vid nu gällande belopp, 60 öre per kilogram.

För *Perlor, oäkta: af glas* lärer, derest Embetsverkens hemställan om en tullsats af 50 öre per kilogram för glas, andra slag, vinner afseende, enahanda tullsats böra bestämmas.

Åsättande af en högre tullsats å *Pomada* i småburkar, på sätt komitén föreslagit, under det att för pomada i större kärl den nuvarande tullsatsen bibehölles, skulle med all sannolikhet föranleda, att icke blott råpomadan utan äfven den för kosmetiskt ändamål afsedda komme att införas i dylika större kärl, enär kostnaden för den senares ompackning härstädes i småburkar säkerligen icke uppginge till så högt belopp som vinsten på tullskilnaden. Vid sådant förhållande och då importen af pomada numera icke uppgår till mera än 2 å 3,000 kilogram årligen, hemställa Embetsverken, att i taxan måtte för ifrågasvarande artikel fortfarande upptagas endast följande bestämmelse:

Pomada, kärlets vikt inberäknad 1 kilogram 35 öre.

Derest, på sätt Embetsverken hemställt, nu gällande taxastämmelser angående Maltdrycker bibehållas oförändrade, torde hänvisningen rörande Porter böra lyda sålunda:

Porter; se Maltdrycker.

För *Portföljer af siden* torde, om Embetsverkens hemställan i fråga om sidenväfnader bifalles, böra bestämmas en tullsats af 3 kronor per kilogram. Mot den föreslagna tullsatsen för portföljer, andra slag, synes deremot, med afseende å värdet af de hithörande artiklar, som mest äro föremål för införsel, nemligen portmonnäer och cigarrfodral, intet vara att erinra, äfven om, på sätt Embetsverken funnit sig böra föreslå, den af komitén upptagna tullsats för sadelmakarearbeten nedsettes.

I händelse Embetsverkens hemställan, att rubrikerna 401 och 402 i förslaget måtte utgå, bifalles, torde hänvisningar rörande Sablar böra erhålla följande lydelse:

Sablar; hänföras under Metaller:

Jern och Stål.

En tullsats för *Sadelmakarearbeten* dubbelt så hög som för sul-

läder, hvilket i allmänhet användes till dylika arbeten och för hvilket föreslagits en tull af 40 öre per kilogram, borde, enligt Embetsverkens åsigt, kunna antagas bereda sadelmakerinäringen erforderligt skydd, och hemställa alltså Embetsverken, att tullsatsen för arbeten af ifrågavarande slag icke måtte sättas högre än 80 öre per kilogram.

Enligt komiténs förslag skulle, likasom i gällande taxa, *Saft* upptagas under särskild rubrik med en tullsats af 30 öre per kilogram. Då det emellertid möter synnerligen stora svårigheter att vid tullbehandlingen afgöra och icke ens genom kemisk analys kan med bestämdhet utrönas, om en vara är tillverkad af bär- eller fruktsaft eller af vindrufssaft och om densamma förty bör hänföras till saft eller till vin, anse Embetsverken nödigt, att dessa varuslag åsättas lika hög tull. Under en lång följd af år har också vår taxa innehållit den bestämmelse, att bär- och fruktsaft skulle tullbehandlas såsom vin, hvilken bestämmelse emellertid vid 1888 års riksdag egendomligt nog ändrades derhän, att, på sätt ännu eger rum, tullen på saft kom att utgå med dubbelt så högt belopp som tullen för vin af till och med 21 procents alkoholhalt. Enligt komiténs förslag skulle förhållandet blifva omvänt, i det att saft skulle komma att draga en icke obetydligt lägre tull än vin, hvilket visserligen vore med hänsyn till varuvärdet riktigt, men af ofvanberörda tulltekniska skäl icke kan af Embetsverken förordas. På grund af hvad sålunda anförts, hemställa Embetsverken, att i taxan måtte rörande artikeln *Saft* införas, i stället för den af komitén upptagna rubrik, en så lydande hänvisning:

Saft, bär- och frukt-; tullbehandlas såsom Vin.

Mot den af komitén föreslagna klassificering af *Saxar, andra slag*, i icke blott, såsom hittills, opolerade och polerade utan ock, inom hvardera af dessa grupper, saxar af mer än 15 centimeters längd och derunder hafva Embetsverken icke något att erinra. Deremot torde de föreslagna tullsatserna få anses vara icke obetydligt högre, än som kan ur skyddsynpunkt anses nödigt. Embetsverken hemställa med afseende härå, att ifrågavarande tullsatser måtte upptagas till hälften så höga belopp som de af komitén ifrågasatta eller till respektive 25 öre och 50 öre för de opolerade samt 1 krona och 2 kronor för de polerade, allt per kilogram räknadt.

Då *Segel, bergade från förolyckade fartyg*, obestriddigen äro skeppsinventarier och särskild rubrik finnes upptagen för skeppsinventarier, »alla slag», torde vid förstnämnda artikel allenast böra hänvisas till nyssberörda rubrik, på sätt i nu gällande taxa eger rum. Embetsverken hemställa derföre, att, i stället för den af komitén föreslagna rubriken 535, måtte införas följande hänvisning:

Segel:

bergade från förolyckade fartyg; hänföras till Skeppsinventarier.

Skälet till komiténs förslag, att den för *Skeppsinventarier*, ej specificerade och ej hänförliga till husgerådssaker eller beklädnadspersedlar, nu medgifna tullfrihet måtte upphöra, har, sedan Riksdagen numera beslutit tullfrihet för fartyg, alla slag, förfallit. Åt ifrågavarande rubrik torde vid sådant förhållande böra gifvas följande, med nu gällande taxas bestämmelse rörande »Inventarier, skepps-» öfverensstämmande lydelse:

Skeppsinventarier, ej specificerade och ej hänförliga till husgerådssaker eller beklädnadsartiklar, äfvensom skeppsinventarier, alla slag, tillhörande förolyckade eller sjöskadade fartyg..... fria.

För en så betydande höjning af tullsatserna under artikeln *Skodon* som den af komitén föreslagna hafva, enligt Embetsverkens åsigt, icke tillräckliga skäl förebragts. För skodon af siden torde, i händelse tullen å sidenväfnader bestämmas i enlighet med Embetsverkens förslag, tullsatsen böra blifva 4 kronor per kilogram. Hvad beträffar öfriga slag af skodon, kan behofvet af skydd för skomakerihandteringen säkerligen anses i erforderlig grad tillgodosedt, om tullsatserna bestämmas till följande belopp, nemligen: för skodon af yllefilt eller segelduk, med eller utan lädersulor, 1 krona, för skodon af annan väfnad äfvensom af saffians-, karduan-, färgade, pressade eller lackerade skinn 2 kronor 50 öre, för skodon med bottnar af trä äfvensom becksöms- och sjöstöflar det af komitén föreslagna belopp, 60 öre, samt för skodon, andra slag, 1 krona 50 öre, allt per kilogram. En viss ytterligare höjning af ifrågavarande tullsatser förorsakas af den föreslagna bruttoförtullningen.

Med afseende å den nedsättning, Embetsverken förordat i de för sidenväfnader och för band, andra slag, af komitén föreslagna tullsatser, hemställa Embetsverken, att komiténs förslag till tull å *Snörmakarearbeten* måtte jemkas sålunda, att för snörmakarearbeten af hel- eller halvsiden bestämmas en tullsats af endast 4 kronor, i stället för 6 kronor, per kilogram, och att tullsatsen för dylika arbeten, andra slag, sattes till 1 krona 30 öre, i stället för 1 krona 75 öre, per kilogram.

Med erinran att de s. k. finanstullarnes belopp bör bestämmas uteslutande med hänsyn till statsverkets behof af inkomster, har komitén, under förutsättning af hufvudsakligt bifall till de af komitén förordade tullförhöjningar, funnit sig böra, med afseende å den icke obetydliga ökning af tullinkomsten, dessa förhöjningar kunde beräknas medföra, föreslå, att tullen å *Socket* måtte nedsättas från nu gällande belopp, 33 öre per kilogram för raffineradt och oraffineradt ljust samt 23,5 öre per kilogram för oraffineradt mörkt, till respektive 27 öre och 18

öre, äfvensom att tullen å *Sirup* måtte sänkas från 10 öre per kilogram till 8 öre. En sådan åtgärd måste dock, enligt Embetsverkens åsigt, möta ganska stora betänkligheter. Förutom att, på sätt äfven komitén erinrat, det icke är möjligt att med någon större grad af sannolikhet på förhand bestämma resultatet af de tullförhöjningar, som i anledning af komiténs förslag kunna varda beslutade, torde, ifall Embetsverkens hemställanden om nedsättning i vissa af de föreslagna tullsatserna vinna afseende, ökningen af tullinkomsten blifva icke obetydligt mindre än hvad komitén egt skäl att antaga. Och vidare må icke lemnas obeaktadt, att statsverkets inkomst af sockertullen, hvilken hittills tillfört statskassan en ganska väsentlig del af tulluppbörden, redan nu anmärkningsvärdt minskats, försåvidt det raffinerade sockret angår. Härtill kommer, att med den alltjemt fortgående utvecklingen af den inhemska betodlingen och betsockertillverkningen äfven införsln af råsocker otvifvelaktigt kommer att nedgå, hvilket särskildt de hittills tillgängliga statistiska uppgifterna för innevarande år antyda; och så länge nuvarande bestämmelser angående beskattningen af hvitbetsockerindustrien förblifva gällande, kommer jemväl sistberörda förhållande att medföra en minskning i statsverkets inkomst af sockerförbrukningen, hvilken minskning skulle, vid det förhållande att hvitbetsockertillverkningsafgiften är bestämd att utgå i visst förhållande till tullen å råsocker, blifva ändå mera betydande i den mån, råsockertullen komme att sänkas. Lägges härtill sannolikheten af att statsverkets utgiftsbehof komma att fortfarande ökas, torde väl ur statsfinansiell synpunkt öfvervägande skäl tala emot den föreslagna nedsättningen af tullen å ifrågakvarande artiklar. Och försåvidt afsigten med en sådan åtgärd skulle vara att bereda de mindre bemedlade samhällsmedlemmarne någon afsevärd fördel, kan dessutom ifrågasättas, huruvida detta syfte skulle ernås. Å ena sidan torde nemligen den föreslagna tullnedsättningen icke vara tillräcklig för att i form af nedsättning i varans pris nå fram till de konsumenter, hvilka för sina inköp äro hänvisade till den mindre detaljhandeln, och å andra sidan är det ett ofta anfördt och erkänt faktum, att af sockerförbrukningen den vida större delen faller på de mera burgna samhällsklasserna. Vid undersökning, som i detta hänseende nyligen verkstälts i vårt granland Norge, der väl förhållandena härutinnan torde i det stora hela vara ungefär lika med hos oss, har befunnits, att »arbetarebefolkningens» årliga förbrukning af socker — oberäknadt sirup — per individ icke uppgår till mera än i medeltal 3,50 kilogram, under det att årliga förbrukningen per individ af hela befolkningen i genomsnitt belöper sig till 5,78 kilogram.

På grund af hvad sålunda anförts, anse sig Embetsverken böra hemställa, att någon ändring i nu gällande tullsatser för artiklarne socker och sirup för närvarande icke måtte vidtagas.

Vid *Sparris* torde, då varan, konserverad, hänföres till Konserver, böra för tydlighetens skull tilläggas bestämningen »frisk» och rubriken sålunda erhålla följande lydelse:

Sparris, frisk, emballagets vigt inberäknad 1 kilogram 30 öre.

Då Embetsverken dela komiténs åsigt, att *Spetsar och Blonder* af silke, med eller utan blandning af annat ämne, böra fortfarande draga samma tull som helsidenväfnader, hemställas, att tullsatsen för förstnämnda artiklar måtte upptagas till det belopp, som Embetsverken för dylika väfnader förordat, eller 8 kronor per kilogram. Tullsatsen för *Spetsar och Blonder*, andra slag, hvilken komitéen upptagit till 4 kronor per kilogram, anse Embetsverken böra sättas till samma belopp som tullen å bomullstyll eller 2 kronor 50 öre per kilogram.

Nu gällande tullsats för *Sten, arbetad; polerad* torde ingalunda få anses låg. Icke heller har införseln af denna artikel omfattat kvantiteter, som kunna anses särdeles betydande, och visar i hvarje fall icke benägenhet att stiga. Vid sådant förhållande hemställa Embetsverken, att tullsatsen, hvars höjning till 6 öre per kilogram, med tullindring för tyngre pjäser, föreslagits af komitéen, måtte bibehållas vid nu gällande belopp, 3 öre per kilogram, samt att vid sådant förhållande den i förslaget under art. *Sten* införda anmärkning, innehållande bestämmelse om tullindring för arbeten af ifrågavarande slag, vägende per stycke mer än 100 kilogram, måtte utgå.

Med hänsyn till den af Embetsverken förordade nedsättning i de af komitéen föreslagna tullsatser för sidenvaror i allmänhet hemställas, att tullsatsen för *Strumpor m. m.* af hel- eller halvesiden, af komitéen föreslagna till 6 kronor per kilogram, måtte upptagas till endast 4 kronor. Af enahanda skäl, som vid *Band*, andra slag, anförts, hemställa Embetsverken, att tullsatsen för *Strumpor m. m.*, andra slag, måtte bestämmas till endast 1 krona 30 öre per kilogram, i stället för det af komitéen föreslagna belopp, 1 krona 75 öre. Då, på sätt komitéen erinrat, den olika tullbehandlingen af alngods, tillverkad på strumpstol, och annat strumpstolsgods visat sig medföra talrika förtullningstvister och sålunda väl äfven i tillämpningen stält sig olika på olika platser, torde i allt fall den i gällande taxa under ifrågavarande artikel upptagna anmärkning 1 böra utgå.

Tullsatsen för *Stärkelsesocker och Stärkelsesirup* lärer, i händelse Embetsverkens hemställan vid artikeln *Socker* bifalles, böra bestämmas till 23,5 öre per kilogram.

I händelse Embetsverkens hemställan vid artikeln *Gödningssämnen* bifalles, torde hänvisningen rörande artikeln *Superfosfat* böra utgå.

Enligt komiténs förslag skulle, likasom enligt gällande taxa, *Tafvelramar* i det fall, att hufvudsakliga beståndsdelen icke kunde utronas,

draga en tull af 15 procent af värdet. Till följd häraf skulle en med dylik ram försedd fotografi, litografi eller dylikt arbete äfven komma att beläggas med denna tull, hvilket dock torde få anses särdeles obilligt i betraktande af den ytterst obetydliga tullafgift, efter vigt beräkning, som skulle på taflan belöpa, derest densamma inkomme med ram, underkastad vigttull, eller oinfattad. Embetsverken hemställa förden skull, att för sådana fall, som ofvan omförmälts, måtte upptagas en bestämmelse om tullfrihet för taflan, i likhet med hvad gällande taxa innehåller i fråga om målningar och ritningar, infattade i ramar af ifrågasvarande slag; och torde för sådant ändamål stadgandet om Tafvelramars förtullning böra erhålla följande lydelse:

Tafvelramar; förtullas lika med det ämne, arbetadt, hvaraf de hufvudsakligen bestå, utan afdrag i vigten för taflan, derå anbragt glas m. m. Är tafvelramen af beskaffenhet att böra förtullas efter värde, tages dock icke hänsyn till den infattade taflan, derest denna eljest skulle vara tullpliktig, utan må egeren densamma tullfritt utbekomma.

Anm. Tafvelramar, i hvilka målningar eller ritningar äro infattade; se Målningar och Ritningar, infattade.

På grund af hvad här ofvan vid Mätstockar och Mätband anförts, hemställa Embetsverken, att artikeln *Tumstockar* måtte ur taxan afföras.

Den *Tvål*, som förtullas såsom parfymerad, är ofta af mycket simpel beskaffenhet. Med afseende ej mindre å denna omständighet än äfven å varans användning och den icke särdeles betydande införsel, som deraf eger rum, hemställa Embetsverken, att tullsatsen, hvilken komitén föreslagit till 75 öre per kilogram, icke måtte sättas högre än 40 öre per kilogram.

För *Ur*, vägg- och studsare-, i foder af metall, alabaster, eller porslin, har komitén föreslagit en tullsats af 1 krona 50 öre per kilogram och anført såsom skäl härför, att, enligt komiténs åsigt, ur af detta slag fortfarande borde draga samma tull som arbeten af förgylt messing. Härvid är dock att märka, att en stor del af de till ifrågasvarande rubrik hänförliga ur förekomma i foder af med guldfennissa bestruken messing, samt att dylika messingsarbeten, hvilka för närvarande förtullas såsom förgyllda, enligt komiténs förslag skulle vara underkastade den för fennissade messingsarbeten föreslagna tull af endast 75 öre per kilogram. Samma tullsats skulle äfven, enligt förslaget, åsättas arbeten af fennissad eller lackerad zink, deraf urfoder likaledes ganska ofta förekomma. Med hänsyn härtill och då arbeten af alabaster samt, enligt Embetsverkens förslag, jemväl af porslin icke skulle draga högre tull än 50 öre per kilogram, hemställa Embetsverken, att tullsatsen under förevarande rubrik icke måtte sättas högre än 1 krona per kilogram.

För vägg- och studsareur i foder af trä eller andra ämnen har föreslagits en tullsats af 80 öre per kilogram. Då emellertid träfodren i allmänhet torde få anses närmast jemförliga med snickarearbeten samt till ifrågavarande rubrik äfven hänföras ur i foder, tillverkade af marmor eller annan sten och sålunda ganska tunga, hemställes, att tullsatsen icke måtte upptagas till högre belopp än 60 öre per kilogram eller lika med tullsatsen för snickarearbeten af valnöt, af hvilket träslag träfodren ganska ofta äro tillverkade. I sammanhang härmed få Embetsverken, med stöd af hvad komitén anfört angående värdet af fodren till vägg- och studsareur i förhållande till värdet af urverken, hemställa, att tullsatsen för lösa eller oinfattade verk till dylika ur samt delar af ur, ej specificerade, måtte bibehållas vid nuvarande belopp, 1 krona per kilogram.

Derest hvad Embetsverken hemställt vid artikeln Strumpor m. m. vinner bifall, torde tullsatsen för *Vantar* af hel- eller halvesiden böra bestämmas till 4 kronor och tullsatsen för *Vantar*, andra slag, till 1 krona 30 öre per kilogram.

Enligt komiténs förslag skulle *Vin* af till och med 25 procent alkoholhalt åsättas förhöjd tull till belopp af 50 öre per liter, då varan inkomme på fat, större eller mindre, samt, då varan infördes på andra kärl, respektive 1 krona 50 öre och 80 öre, allteftersom densamma vore mousserande eller icke mousserande. Jemte det att Embetsverken, med afseende å den omständighet, att de mousserande vinerna ofta icke ega ett högre värde än de icke mousserande, finna olika tullsatser för de förra och för de senare icke böra fastställas, hålla Embetsverken äfven före, att tullsatserna för artikeln vin i allmänhet blifvit af komitén upptagna till för höga belopp, och att desamma lämpligen böra begränsas till de af såväl 1882 års tullkomité som Differentialtullkomitén föreslagna belopp, hvilka i det närmaste öfverensstämma med dem, som näst före avslutandet af traktaten med Frankrike voro varan åsatta och hvilka i allt fall uppgå för viner på fat till två gånger och för viner på andra kärl till mer än fyra gånger nu belöpande tull. På grund häraf hemställa Embetsverken, att taxans bestämmelser rörande artikeln vin måtte affattas sålunda:

Vin:

af till och med 25 procents alkoholhalt:

på fat, större eller mindre.....	1 kilogram	30 öre
på andra kärl.....	1 liter	65 öre

af högre alkoholhalt; tullbehandlas såsom likör.

Under förutsättning att gruppen Papp- och Pappersarbeten erhåller den lydelse, hvarom Embetsverken hemställt, läser i stället för rubriken 665 i förslaget böra intagas en så lydande hänvisning:

Visitkort; se Papp- och Pappersarbeten.

Med afseende å den betydelse *Vitriol* eger såsom beredningsämne för flera viktiga industrigrenar, hvilkas tillverkningar ej skulle erhålla högre skydd än för närvarande, finna Embetsverken sig icke kunna biträda komiténs förslag om åsättande af tull å ifrågavarande artikel, utan hemställa om dess upptagande till fortfarande tullfrihet.

För *Vågar*, alla slag, har komitén föreslagit en tullsats af 15 procent af värdet. En af komiténs ledamöter har dock varit af afvikande mening och dervid anført, att de för vetenskapligt bruk afsedda, så kallade kemiska vågarne, hvilka vore synnerligen dyrbara och för hvilka alltså den föreslagna tullsatsen komme att blifva mycket hög, borde, likasom fysiska och kemiska instrumenter, vara tullfria, samt att andra vågar borde tullbehandlas, på sätt nu skedde, såsom det ämne, arbetadt, hvaraf de hufvudsakligast bestode, eller, om detta icke kunde utrönas, efter värde. Embetsverken, som dela denna reservantens åsigt och anse, att det icke bör, på sätt komitén befarat, möta oöfverstigliga svårigheter att vid tullbehandlingen skilja s. k. kemiska vågar från andra slag, hemställa fördenskull, att åt taxans bestämmelser för ifrågavarande artikel måtte gifvas följande lydelse:

Vågar:

kemiska; hänföras till Instrumenter, kemiska.

andra slag; tullbehandlas såsom Slöjdvaror.

För *Väfnader*, helsiden-, har komitén, under antagande att priset utgjorde i medeltal för felb och plys 50 kronor och för andra slag 90 kronor per kilogram, föreslagit en tullsats af 12 kronor per kilogram. Enligt hvad uti ett af ofvan omförmälda till Kommersekollegium inkomna skriftliga yttranden af en sidenfabrikant meddelats, belöper sig emellertid medelpriset å de sidentyger, som förnämligast importeras, eller klädnings-siden af billigare slag, till icke mera än 30 å 50 kronor per kilogram. Med afseende å denna omständighet i och för sig och särskildt med hänsyn till den beaktansvärda fara för olofflig införsel, som skulle framkallas af en i förhållande till det verkliga värdet så hög införselafgift, som den komitén föreslagit, hemställa Embetsverken, att tullsatsen icke måtte upptagas till högre belopp än det, som af en reservant inom komitén föreslagits, eller 8 kronor per kilogram; och synes i händelse af bifall härtill tullsatsen för halfsidenväfnader, hvilken af komitén föreslagits till 4 kronor per kilogram, böra, med stöd af komiterades motivering vid denna artikel, bestämmas till högst 3 kronor per kilogram.

För så vidt Embetsverkens hemställan, att rubrikerna 401 och 402 i förslaget måtte utgå, bifalles, torde hänvisningen rörande *Värjor* böra lyda sålunda:

Värjor; hänföras under Metaller: Jern och Stål.

Åt § 8 i underrättelserna till tulltaxan torde gifvas den lydelse, Eders Kongl. Maj:t med anledning af senast församlade Riksdags beslut, deröfver Embetsverken den 4 dennes afgifvit infordradt utlåtande, kan finna skäligt stadga.

I händelse att någon nedsättning i tullen å socker icke sker, lär den drawback, som beviljas vid utförsel af topp-, kandi- och kaksocker, hvilket inom landet framstälts genom raffinering af utländskt råsocker, böra fortfarande utgå med samma belopp som nu eller 28,2 öre per kilogram; likasom under enahanda förutsättning drawbacksbeloppet för konfityrer lär böra bibehållas vid 30 öre per kilogram. Vid den af komitén föreslagna förändring af § 9 mom. 1 c) i underrättelserna till taxan synes en hänvisning till § 42 tullstadgan, på sätt redan nu eger rum vid § 10 i samma underrättelser, lämpligare än ett anförande af de i tullstadgans berörda § stadgade kontrollföreskrifter. Under förutsättning att dessa ändringar i komiténs förslag vidtagas, torde, med iakttagande jemväl af innevarande års Riksdags beslut angående ändringar i och tillägg till nyssberörda § 9, dess moment 1 erhålla följande lydelse:

Vid utförsel sjöledes från stapelstad af följande, utaf utländskt råämne inrikes tillverkade varor beviljas restitutionsvis af tullmedlen:

för 1 kilogram	raffineradt socker, topp-, kandi- och kak-...	28,2 öre	
» 1	dito karameller och andra konfityrer	30 »	
» 1	dito chokolad, alla slag	5 »	
» 1	dito bröd	4 »	
» 1	dito tobak, arbetad:		
	cigarrer och cigarretter	1 krona	
	spunnen, hopvriden eller pressad äfven- som i stänger	70 öre	
	malen eller snus	48 »	
	andra slag	55 »	
» 1	dito s. k. flammgarn, färgadt eller tryckt af bomull	15 »	
» 1	dito s. k. flammgarn, färgadt eller tryckt af ull	20 »	
» 1	dito bomullsväfnad	15 »	
» 1	dito linneväfnad	20 »	
» 1	dito sydda bomulls- och linneartiklar, såsom skjor- tor, kragar, manschetter med flera, under vilkor att de icke hufvudsakligen bestå af lägre tullbeskattad väfnad än oblekt bomullsväfnad	50 »	

hvarvid för öfrigt iakttages:

a) att af de här upptagna varor minst 50 kilogram af hvardera skola till export angifvas och på en gång afsändas; kommande dock denna bestämmelse icke att ega tillämpning, då den vara, för hvilken tullrestitution sökes, utföres för proviantering af fartyg i Öresund under enahanda förhållanden med dem, då utländska, på frilager upplagda varor skulle vid dylik proviantering åtnjuta tullfrihet;

b) att vid angifningsinlagen alltid skall bifogas tillverkarens, under edlig förpligtelse afgifna och med två vittnen bestyrkta försäkran, att varan är svensk tillverkning och af utländskt råämne, för hvilket full införseltull blifvit erlagd, eller beträffande flamgarn och väfnader, att de äro inom landet tillverkade af utrikes spunnet och behörigen förtulladt garn, och i fråga om sydda bomulls- och linneartiklar, att de äro inom landet tillverkade af utrikes ifrån införda, behörigen förtullade väfnader; och kommer nu nämnda bevis att biläggas tullkammarjournalen å den tullplats, hvarifrån varan utföres;

c) att utförseln verificeras genom intyg af vederbörande embetsmyndighet å lossningsorten, det varan derstädes blifvit lossad, hvilket intyg bör vara af svensk konsul eller vice konsul, derest sådan å berörda ort finnes anställd, behörigen legaliseradt; dock att, derest utförseln skett i fartyg af 30 tons drägtighet eller derutöfver och vid utförseln iakttagits den kontroll, som i 42 § tullstadgan för reexportgods finnes föreskrifven, något bevis om varans ankomst till den utländska lossningsorten ej må för restitutionens beviljande erfordras;

d) att, beträffande bröd, det mjöl, för hvilket restitution af tullmedlen beviljas, skall vara inom de näst före utförseln förflutna sex månaderna till riket infördt.

Moment 4 af samma § 9 torde enligt senast församlade Riksdags beslut böra lyda sålunda:

Den här ofvan medgifna tullrestitution eger icke rum vid utförsel till Norge utom i afseende å artiklarne raffineradt socker, karameller (sockertillverkningar, hufvudsakligen bestående af brändt eller kokadt socker), arbetad tobak samt finsiktadt mjöl och gryn af spanmål. För dessa artiklar etc.

Remissakten varder härmed återställd, hvarjemte utdrag af det vid Embetsverkens sammanträde denna dag hållna protokoll, innefattande de särskilda meningar, som dervid yttrats, bifogas.

Stockholm den 12 September 1891.

Underdånigst,

Kommersekollegium:

C. FR. WÆRN.

S. CEDERSCHIÖLD.

EMIL HÜBNER.

Generaltullstyrelsen:

G. W. LÖNEGREN.

GERHARD BERLIN.

ALEXIS HAMMARSTRÖM.

Föredragande.

I. s.

Axel Carlson.

*Utdrag af protokollet, hållet hos Kongl. Kommersekollegium och
Kongl. Generaltullstyrelsen vid gemensamt sammanträde
den 12 September 1891.*

Närvarande:

af Kongl. Kommersekollegium

Herr t. f. Presidenten WÆRN,
Herr t. f. Kommerserådet CEDERSCHIÖLD,
Adjungerade ledamöten t. f. sekreteraren HÜBNER;

af Kongl. Generaltullstyrelsen

Herr Generaltulldirektören LÖNEGREN,
Herrar t. f. Byråcheferne BERLIN och HAMMARSTRÖM.

S. D. Sedan Embetsverken, i anledning af nådig remiss å det betänkande med förslag till tulltaxa, som den 24 Februari 1891 afgifvits af de under den 18 Juni 1888 dertill i nåder förordnade komiterade, vid särskilda sammanträden, förehaft detta betänkande till granskning, beslöts nu underdånigt utlåtande (se registraturet); och yttrades dervid i vissa punkter från Embetsverkens beslut afvikande meningar af Herr t. f. Presidenten Wærn samt Herrar t. f. Kommerserådet Cederschiöld och t. f. Byråcheferne Berlin och Hammarström.

Herr t. f. Presidenten Wærns till detta protokoll aflemnade sammanfattning af hans skiljaktiga åsikter var af följande lydelse:

»Då det uppdrag Kongl. Maj:t genom nådigt bref den 18 Juni 1888 gifvit den komité, öfver hvars betänkande det åligger Kommersekollegium och Generaltullstyrelsen att afgifva underdånigt utlåtande, varit att uppgöra förslag till tulltaxa, innefattande de bestämmelser, som funnes böra gälla efter utgången af bestående tarifftraktater, har det synts mig, att

i detta utlåtande äfven borde vidröras frågan huruvida de föreslagna nya tullsatserna borde träda i kraft omedelbart efter nämnda traktaters upphörande, eller om någon anledning förefunnes till uppskof i detta afseende för vissa bland dem.

Det är känt, att Frankrike icke önskar förnyandet af de tarifftraktater, det med andra riken afslutat. Det kommer deremot att antaga två tariffer, den ena med högre, den andra med lägre tullsatser, kommande den senare att tillämpas endast för varor från de länder, med hvilka öfverenskommelser kunna träffas om gynnsamma tullbestämmelser för afsättning af franska varor.

Om icke orimliga anspråk i detta afseende komma att framställas, blir det för Sverige af yttersta vigt att försäkra sig om förmånen att för sin utförsel till Frankrike blifva behandladt såsom den mest gynnade nation. I motsatt fall skulle Frankrikes behof företrädesvis blifva fyllda från andra länder, hvilkas varor kunde införas till lägre tull, och det skulle icke blifva möjligt att till gängse priser göra försäljningar till Frankrike af svenska varor förr än det visat sig, att tillgången af de utländska mera gynnade vore otillräcklig, men det är tydligt, att redan det dröjsmål, som häraf måste följa för afsättning till Frankrike skulle verka nedtryckande på de svenska varornas pris, och än värre att andra mera gynnade länder skulle öka sina tillverkningar af sådana varor, som med de svenska täflade, så att Sverige skulle blifva alldeles undanträngdt från den franska marknaden.

Storleken af vår utförsel till Frankrike kan icke uppgifvas, emedan en väsentlig del deraf sker öfver Belgien, men ensamt den direkta i statistiken upptagna utgör i årligt medeltal omkring 10 procent och uppgår för enskilda viktiga utförselartiklar till vida högre andelar. År hafva funnits, då den för plankor, battens och bräder utgjort en fjerdedel, för hafre uppgått till nära en tredjedel och för tjära till fullt en tredjedel af Sveriges hela utförsel.

Vid sådant förhållande har jag ansett embetsverken hafva bort fästa Kongl. Maj:ts uppmärksamhet på vådorna af ett — äfven blott kortare — uppskof i tillämpningen i Frankrike af de lägsta der gällande tullsatser vid införsel af svenska varor; och jag fruktar att ett uppskof icke kan undvikas, om de föreslagna nya tullsatserna antagas att gälla omedelbart efter det att traktaterna upphöra, utan att dessförinnan öfverenskommelse med Frankrike om Sveriges likställighet med de mest gynnade nationer kunnat träffas.

Af Riksdagen fattade beslut kunna ej vid samma riksdag ändras. Detta kan först vid en påföljande riksdag ske. Tullbevillningen antages i allmänhet att inträda i kraft från början af påföljande år och skall enligt § 61 Regeringsformen gälla intill slutet af det år då en ny bevillning blifvit fastställd; dock hafva förändringar af tullsatser stundom,

och särskildt efter ingående af traktater, af Riksdagen antagits att träda i kraft någon dag samma år de blifvit beslutade, men betänkligheter kunna häremot möta, helst när fråga uppstår om väsentliga nedsättningar, då importörer, som för införda varor hafva betalt högre tullafgifter, hafva billiga anspråk på att ej lägre afgifter emot vanlig ordning åsättas samma varor, af hvilka de innehafva nyligen införda och osålda lager.

Om således 1892 års Riksdag beslutar de af embetsverken tillstyrkta tullförhöjningarne å varor, som utgjort föremål för tarifftraktaterna, att träda i kraft under loppet af samma år eller från början af 1893, men underhandlingar med Frankrike, om Sveriges likställande med de mest gynnade nationer, derefter skulle leda till ifrågasättande af nedsättningar i flera eller färre af dem, så kunna beslut derom först under 1893 års riksdag fattas, och om lämpligheten af deras trädande i kraft före början af år 1894 skola antagligen olika meningar uppstå. Under förutsättning att först förhöjningarne blifvit af Riksdagen beslutade och derefter nedsättningar blifvit gjorda till vilkor för minimitariffens tillämpning vid förtullning af till Frankrike införda svenska varor, så skulle de svenska exportörerna af sådana varor möjligen under en stor del af 1892 och säkert under större delen af eller kanske hela 1893 blifva underkastade följderna af uteblifvande af sedvanliga ordres från Frankrike, hvilket skulle medföra mycket stora förluster för Sveriges exportindustri, och dertill innebära risk att de ökade förbindelser mellan andra med oss konkurrerande länder och Frankrike, hvilka vi så att säga sjelfva framtvingat, kunde blifva stadigvarande till stort framtida men för oss.

Det kan med säkerhet antagas att underhandlingar med Frankrike, om Sveriges likställighet med de mest gynnande nationer, om ej redan började, skola inledas, förr än Kongl. Proposition till Riksdagen om ny tulltaxas antagande kan aflåtas, och om Franska regeringen såsom vilkor för svenska varors införande i Frankrike till de lägre tullafgifterna skulle begära medgifvande af lägre afgifter vid införseln till Sverige för vissa franska varor, än som af embetsverken blifvit tillstyrkta, måste det således vid den Kongl. Propositionens afgifvande vara känt, för hvilka varor nedsättningar skulle ifrågakomma. Jag anser derföre, att embetsverken kunnat och bort till Kongl. Maj:t hemställa att, derest underhandlingar med Frankrike uti ifrågavarande hänseende icke kunnat afslutas förr än Nädijg Proposition om ny tulltaxa skulle till Riksdagen aflåtas, Kongl. Maj:t täcktes föreslå Riksdagen att, intill dess sådant afslutande skett, de nu gällande tullsatserna skulle bibehållas för de artiklar i tulltaxan, hvilka af underhandlingarne berördes. Skulle öfverenskommelse kunna träffas på den enkla grund att Frankrike skulle i Sverige lika som Sverige i Frankrike likställas med den mest gynnande nation, skulle denna hemställan naturligen af

sig sjelf förfalla. Skulle åter Frankrike förklara att dess högre tariff måste gälla intill dess ny öfverenskommelse kunde träffas, borde ju de bestämmelser, som Riksdagen ansåge vara de i sig sjelfva bästa, antagas att gälla från samma tid som taxorna i öfrigt, men — om dessa tullsatses höjdes till belopp, som icke skulle åsättas ifrågakommande franska varor, derest Frankrike medgafve sin minimitariffs tillämpning för svenska varor — blott för tiden till dess öfverenskommelse härom kunde träffas.

Någon väsentlig eller ens nämnvärd fördel af några tullafgifters förhöjning för en kortare tid och derefter åter deras nedsättning skulle icke tillgodokomma de svenska industriidkare, hvilkas intressen af dessa tullafgifter berördes, ty förutseende de högre tullafgifternas trädande i kraft skulle svenska importörer förse sig med rikliga lager, och förutseende nedsättningarna skulle konsumenterna så vidt möjligt afhålla sig ifrån köp. Så i ena som andra fallet skulle häraf följa en förlamande inverkan på afsättningen af de svenska produkterna, hvars menlighet näppeligen kunde ersättas af högre prisers erhållande i enstaka fall.

Då Kongl. Maj:t åt tullkomitén uppdragit att verkställa utredning och afgifva förslag beträffande de förändringar i tulltaxans bestämmelser, som kunde vara erforderliga för att bereda landets näringar ett väl afvägdt tullskydd, har jag icke ansett någon auledning förefinnas för embetsverken att i affördradt utlåtande öfver detta förslag — och således icke heller för mig att i afvikande mening — ingå i någon som helst utredning af skyddstullsystemets eller frihandelslärorens ömsesidiga företräden eller fel. Deremot anser jag den från ett utlåtande om komiténs betänkande oskiljaktiga granskningen af, huruvida det föreslagna tullskyddet enligt det nådiga uppdragets lydelse blifvit väl afvägdt, icke kunna eller böra inskränkas till tillsyn om och i hvad mån en föreslagen tullsats motsvarat en särskild industris af dess idkare framhållna behof eller att vederlag bereddes annan industri för eventuel ökning i omkostnader för råvaror eller beredningsämnen, hvilka såsom produkter af någon inhemsk industri blifvit till skydd mot utländsk konkurrens med tull belagde. Jag har ansett denna granskning böra utsträckas till tillsyn att icke exportnäringarnes, sjöfartens och handelns intressen blefvo skadade, och jemväl till att icke nödvändighetsvaror för den stora allmänheten blefvo oskäligt fördyrade, eller densamma, d. v. s. det svenska folket, genom tullförhöjningar orimligt beskattadt. De särskilda åsigter jag i dessa eller andra afseenden ansett mig böra emot embetsverkens eller tullkomiténs af embetsverkens utan anmärkingar lemnade förslag framställa, har jag sammanfattat i följande grupper:

Oundgängliga lifsförnödenheter.

I afseende å de till denna grupp hörande artiklar måste jag anmäla min särskilda mening rörande de föreslagna tullsatserna å

sulläder, skodon och gängkläder.

Garfverier i Sverige äro af tvenne slag. Mindre garfverier äro spridda öfver hela landet och deras innehafvares yrke består deruti att de dels emot arbetslön garfva hudar och skinn, dels sälja garfvade hudar eller skinn till landtmän i utbyte mot de råa, som dessa till dem aflåta. De kunna dervid icke lida af någon utländsk konkurrens, och, om deras antal minskats, måste det antagligen hafva berott deraf att lättade kommunikationer satt de bland dem, som varit fördelaktigast belägna och bäst skötta, att på de öfrigas bekostnad utvidga sina arbets- och handelsområden. Annorlunda har förhållandet varit i afseende å de större garfverierna, läderfabrikerna, hvilka afsätta sina produkter i den allmänna handeln och dervid under de senare årtiondena haft att utstå en mycket skarp konkurrens från utlandet, särskildt i artikeln sulläder.

Införseln deraf var i årligt meddeltal under qvinvennierna

1866—70	kilogram	187,934
1871—75	”	642,611
1876—80	”	1,500,742
1881—85	”	2,025,601

Med anledning af de på grund häraf utaf läderfabrikanterna gjorda yrkanden blef tullen å sulläder vid 1885 års riksdag höjd från 15 till 24 öre per kilogram.

Då i Norge tillverkadt sulläder i följd af mellanrikslagen är tullfritt, måste, för bedömande af verkningarne utaf denna förhöjning, åtskilnad göras mellan den tullpligtiga och den tullfria införseln. Statistiken utvisar att den var:

	tullpliktig	tullfri fr. Norge.	Summa
1886 kilogram	1,318,650	kilogram 138,027	kilogram 1,456,677
1887 ”	1,812,233	” 188,535	” 2,000,768
1888 ”	1,859,421	” 193,749	” 2,053,170
1889 ”	2,044,458	” 229,406	” 2,273,864
1890 ”	2,036,610	” 267,999	” 2,304,590
Medeltal ”	1,814,272	” 203,542	” 2,017,814

Härvid bör dock erinras att till följd deraf att den vid 1885 års riksdag beslutade förhöjningen först med år 1886 skulle inträda inför-

seln under 1885 blef mycket stor — den var kilogram 2,463,635 — hvilket dels föranledde betydligt minskad införsel de närmast följande åren, dels äfven har inverkat på medeltalen såväl för qvinqvenniet 1881—1885 som på det 1886—1890. Men den har icke kunnat inverka på det förhållande att den förut raskt tilltagande tullpligtiga införseln 1890 var mindre än 1889 och således synes nått sitt maximum eller blifvit af tullförhöjningen städfad, under det att den tullfria alltjemt varit i stigande.

Då man till jemförelse härmed söker kunskap om tillverkningarnes storlek bör det anmärkas, att den i primäruppgifterna angifves dels i stycken, dels i vikt, så att den endast i värde kan sammanräknas, samt vidare att någon tillförlitlig åtskilnad mellan sulläder och hudar och skinn icke kan göras, enär i nämnda primäruppgifter icke sällan förekommer »hudar sulläder» och mycket ofta »diverse».

Medeltalet för år af samtliga uppgifna tillverkningars värde blir för samma qvinqvennier för hvilka införseln ofvan angifvits

1866—70	kronor	4,404,095
1871—75	„	7,241,310
1876—80	„	5,676,300
1881—85	„	5,186,083

Värdet uppgifves vidare för

1886 till	kronor	5,112,840
1887 „	„	5,099,503
1888 „	„	4,957,820
1889 „	„	5,280,243
1890 „	„	5,196,555
Medeltal	„	5,129,392

Den under de föregående qvinqvennierna i jembredd med raskt fortgående stigning af införseln fortgående snabba minskningen af de inhemska garfveriernas och läderfabrikernas tillverkningsvärden har således under åren efter tullförhöjningen städfjats och detta värde har under de båda sistförflutna åren varit högre än under de närmast föregående och i jemn höjd med hvad det var under qvinqvenniet 1881—85. Granskar man de pag. 118 i bilagan 1 till tullkomiténs betänkande för hvarje särskildt år uppgifna värdena skall man finna att det allt sedan 1878 endast varit året 1882 som med kronor 5,384,082 företer en nämnvärdt högre tillverkningsvärdesumma än 1889 och 1890. Då sålunda det med 1885 års tullförhöjning af 9 öre åsyftade resultatet vunnits, kan jag icke anse en ny förhöjning, och det med 16 öre, lämplig för en nödvändighetsvara, af hvilken vi för våra behofs fyllande alltid måste vara beroende af en stor införsel, och i hvilken dessutom

konkurrensen från de norska läderfabrikerna icke kan genom någon tullförhöjning utestängas eller minskas.

Tullkomitén har för skodon, andra slag, föreslagit en tull af 2 kronor per kilogram och embetsverken hafva ansett den böra till 1 krona 50 öre bestämmas, eller i allt fall tillstyrkt en förhöjning af 56 öre i nu gällande tull.

Införseln af skodon, andra slag, inclusive sjöstöflar och skodon med bottnar af trä, som nu äro i tulltaxan sammanförda, har varit i starkt stigande. Den har i årligt medeltal under de sist förflutna qvinnenierna upptagits i värde:

1871—75 till	kronor	159,417
1876—80 „	„	258,173
1881—85 „	„	398,821
1886—90 „	„	963,994

och beräknades sistnämnda eller fjolåret till icke mindre än kronor 1,519,845.

Under de senaste fem åren har fabriksmässig tillverkning af skodon äfven i Sverige uppkommit och likaledes varit i starkt tilltagande. Dess värde uppgifves för åren

1885 till	kronor	94,400
1886 „	„	179,360
1887 „	„	214,523
1888 „	„	238,740
1889 „	„	491,550
1890 „	„	935,015

Den högst betydligt ökade konsumtion af skodon, hvarom dessa ömsesidiga tal vittna, kan i ett land, der det ännu för några få årtionden sedan var för den fattigaste befolkningen brukligt att äfven under oblidare årstiden gå barfota, icke vara annat än glädjande. Att nu genom tullförhöjning hämma den alltjemt tilltagande förbrukningen af en sådan nödvändighetsvara som fotbeklädnad, förefaller mig i hög grad olämpligt och synes äfven från skyddsvänlig synpunkt vara bevisligen obehöfelig, då icke blott den inhemska tillverkningen företer en så stor årlig ökning, som ofvan synes, utan Sverige också har en årligen starkt tilltagande utförsel af skodon, ej specificerade.

Denna var:

1885 kilogram	2,136	med beräknadt värde af kronor	32,040
1886 „	5,568	„ „ „ „	83,520
1887 „	7,221	„ „ „ „	108,315
1888 „	10,289	„ „ „ „	154,335
1889 „	11,396	„ „ „ „	170,940
1890 „	23,789	„ „ „ „	356,835

Skomakeriernas och deras arbetares antal var i årligt medeltal under qvinqvennierna:

	skomakerier.	arbetare.
1871—75	3,137	3,404
1876—80	3,673	4,148
1881—85	3,743	4,226

och var under åren

1886	3,737	4,299
1887	3,799	4,335
1888	3,896	4,290

samt 1889, det sista år för hvilket

samma räknade uppgifter föreligga, 3,932 4,353

och har således icke till följd af den inhemska skodonsfabrikernas tillkomst eller skodonsinförseln minskats.

Af gångkläder, nya, ej specificerade, har årligen medeltalet varit i beräknadt värde under qvinqvennierna:

	införsel.	utförsel.
1871—75	kronor 1,571,610	kronor 62,913
1876—80	„ 2,794,422	„ 124,113
1881—85	„ 4,406,739	„ 78,836

samt beräknade värdet under de sista fem åren:

1886	kronor 4,885,213	kronor 73,036
1887	„ 4,626,384	„ 54,606
1888	„ 5,063,201	„ 109,281
1889	„ 6,617,096	„ 172,588
1890	„ 6,799,083	„ 218,291
Medeltal	„ 5,598,195	„ 125,560

Om den märkliga stegringen i det beräknade värdet af införda gångkläder 1889 anmärker tullkomitén att den endast torde varit skenbar, beroende deraf att, oaktadt enligt taxan af den 18 Juni 1888 bruttofortullning infördes, det vid statistikens upprättande beräknade värdet per kilogram bibehölls oförändradt. Då man ihågkommer, att nämnda taxa redan den 1 Juli 1888 blef gällande, måste inberäkningen af vigten utaf de askar, i hvilka kläderna blifvit inlagda, i deras vikt, redan för år 1888 haft inflytande, och det bör därför ej vara med detta års införselvärdet utan med de föregående årens, man bör jemföra de två sista årens värden för att bilda sig ett omdöme om den tullförhöjning inberäkningen af askarnas vikt medförde. Man finner då, att ökningen i de beräknade värdena föga understiger 50 procent, och om än sär-

skildt med hänsyn dertill att verklig ökning af införseln under tiden kunnat ega rum, häraf ej följer att tullförhöjningen uppgått till samma procenttal, måste den dock varit högst betydlig. Att nu åter, såsom komitén föreslagit och embetsverken lemnat utan anmärkning, höja tullen för nya gångkläder genom att från 20 till 50 procent öka förhöjningen i den tull, som är bestämd på tyget eller det ämne, hvaraf klädespersedlarne hufvudsakligen bestå — en förhöjning som efter sakkunniges omdöme skulle innebära en ökad tullbeskattning af säkert flera hundratusen och sannolikt en million kronor — synes mig icke vara rätt emot dem, som af dessa kläder äro i behof. Just införselns storlek synes mig bevisa att den väsentliga delen deraf måste utgöras af kläder, hvilka för sin billighet köpas af den stora allmänheten och, liksom skodonen, för köparen äro nödvändighetsvaror.

Den under de två sistförflutna åren betydligt ökade utförseln af gångkläder, som 1890 var dubbelt den af år 1888, synes mig äfven visa att de svenska tillverkarne af gångkläder kunna i de specialiteter, med hvilka de sysselsätta sig, täfla med utlandets.

Till en annan grupp af varor, i afseende å hvilka jag hyser en från embetsverkens afvikande mening, hänför jag:

Varor, hvilka såsom redskap, beredningsämnen eller materialier äro för andra industrier behöfliga.

Bland dem nämner jag:

Maskinerier, redskap och verktyg.

Tullkomitén, hvars förslag angående dessa artiklar af embetsverken lemnats utan anmärkning, anser det otvifvelaktigt att orsaken dertill att vår maskin- och redskapstillverkning icke nått den utveckling, man i betraktande af våra utmärkta råmaterialier och våra verkstäders med rätta berömda arbetsskicklighet haft skäl att vänta, i ganska väsentlig mån är att söka uti den obehindrade införseln af utländska tillverkningar. Den anser vidare att icke något tvifvel kan råda derom att åsättande af tull å ifrågavarande artiklar väsentligen skulle gagna den inhemska tillverkningen deraf, och att å andra sidan knappast någon större olägenhet för industrien i öfrigt vore att befara af en dylik åtgärd.

Till bevis för dessa påståenden anför komitén endast att, med undantag af vissa specialmaskiner, hufvudsakligast för textilindustriens behof, samt snällpressar och maskiner för papperstillverkning, redan nu alla slags såväl maskiner som redskap och verktyg förfärdigas inom landet, och att våra mekaniska verkstäders icke obetydliga antal borgar

för att någon väsentlig prisförhöjning å ifrågavarande artiklar icke skulle inträffa till följd af tullen.

Sanningen af påståendet att alla slags maskiner, redskap och verktyg inom landet förfärdigas, beror af den betydning, man gifver ordet »slags». Om man indelar alla sorts maskiner i olika slag, såsom maskiner för användning af vattenkraft, af varm luft, ångmaskiner, elektricitetsmaskiner, spinnmaskiner, väfmaskiner o. s. v. samt vidare indelar för jordbruket behöfliga redskap i sådana olika slag, som plogar, harfvar, räfsor, tröskverk o. s. v. och på detta sätt fortgår för andra näringar, så kan ju sanningen af ett påstående, att med vissa undantag maskinerier, redskap och verktyg af alla dessa olika slag inom landet tillverkas icke ifrågasättas. Men för att någon bevisning att industrien icke hade att befara någon större olägenhet af påläggande af tull å maskinerier, redskap och verktyg, skulle kunna af detta påstående hemtas, måste det antagas innebära att med de af komitén uppgifna undantagen industrien i öfrigt skulle inom landet kunna erhålla alla för densamma behöfliga maskinerier, redskap och verktyg af olika slag, och i denna mening är påståendet visserligen icke sant. Man behöfver endast läsa någon af de berättelser om deras erfarenhet i främmande länder, som blifvit afgifna af arbetare, hvilka erhållit reseunderstöd af staten, för att derom öfvertyga sig, och man kan med så mycket mera skäl påstå att det icke är sant för Sverige, som den hastighet och mångfald, med hvilken industrien under detta århundrade i alla civiliserade länder utvecklats sig, gör det antagligt att ett sådant påstående icke om något land — icke om England, icke om Nordamerikas förenta stater — skulle vara sant, emedan det icke kan vara sant, då öfverallt nya uppfinningar och förbättringar dagligen ske.

Vid sådant förhållande måste man för den åsigt, att den svenska industrien icke af den hittillsvarande tullfrihetens upphörande hade att befara någon större olägenhet, förutsätta att den genom skyddstullar skulle göras alldeles oberoende af utlandet, och att det således för densamma icke skulle blifva behöfligt att den följde med sin tid och tillgodogjorde sig de förbättrade metoder, som i utlandet uppfinnas, eller försåge sig med de maskinerier, redskap eller verktyg af nyaste och bästa konstruktion, som af deras konkurrenter i utlandet användas. Ett sådant oberoende skulle det dock äfven för den industri, som uteslutande inom landet säljer sina produkter, blifva omöjligt att införa, emedan konkurrensen från Norge, der maskinerier, redskap och verktyg äro tullfria, till följd af mellanrikslagen icke kan utestängas. Och för den industri, som i utlandet måste söka afsättning af sina tillverkningar, skulle vederlaget af skydd inom landet blifva utan betydelse. För denna i Sverige högst betydande industri är möjligheten att kunna tillverka sina varor af lika godhet och till lika lågt pris, som deras

konkurrenter i utlandet kunna det, tydligen en lifsfråga. Ett flertal af dem skulle, om de derifrån förhindras, blifva tvungna att lemna sin handtering eller gå sin ruin till mötes.

Åsigten, att införandet i Sverige af i utlandet gjorde industriella uppfinningar och förbättringar icke borde försvåras, utan snarare befrämjas, är icke ny. Under äldre tider lemnades för detta ändamål premier och gafs stundom i en eller annan form stora anslag. I afseende å tullförhållandena är att märka att, under det förbud för införande af redskap och verktyg i allmänhet var gällande, det redan 1782 stadgades att för manufakturerna och handtverkerierna oundgängliga redskap efter erhållet särskildt tillstånd finge införas mot en tull af 3 procent af värdet, och 1797 utsträcktes detta stadgande äfven till verktyg. 1816 bestämdes att modeller till allehanda inrättningar eller prof på utländska redskap och tillverkningar skulle efter erhållet särskildt tillstånd vara fria från tull och andra utgifter, och denna bestämmelse bibehölls 1824, då de förut gällande förbuden utbyttes mot dryga tullsatser. 1830 bestämdes tullen på redskap för åkerbruket, fabrikerna och handtverkerierna till 5 procent af värdet och 1835 på ej specificerade redskap och maskinerier i allmänhet till 25 procent af värdet, då de voro införda med Kommersekollegii tillstånd till 5 procent af värdet, och såsom prof eller modeller fria. Dessa bestämmelser bibehölls till 1848, då de på det sätt kompletterades att tullfriheten skulle efter pröfning hos Kommersekollegium tillgodokomma nya fabriksanläggningar för erforderliga maskinerier, hvilka alldeles icke, eller ej till full godhet, eller icke inom lämplig tid kunde från inhemska maskinfabriker erhållas, hvaremot tillåtelse till införsel mot 5 procent af värdet kunde af Kommersekollegium tillåtas efter vederbörande slöjdidkares för tillfället gjorda ansökningar. Huru dessa bestämmelser verkade, framgår deraf att värdena af införseln 1853

voro: Redskap och maskiner	Beo Rdr	12,479
införda med Kommersekollegii tillstånd	„ „	167,747
prof eller modeller	„ „	340,889

1854 bestämdes tullen för redskap och maskinerier till 5 procent af värdet och begränsades rättigheter för inhemska slöjdidkare till tullfri införsel af modeller till en af hvarje slag. Vid 1856—58 års riksdag beslöts slutligen full tullfrihet för redskap och maskinerier utan inskränkning och dervid har det sedan förblifvit.

Mig synes denna historik bevisa att industriens behof af obehindrad införsel af utländska maskiner och redskap länge och kraftigt gjort sig gällande, samt att det varit detta behof och ej någon skiftning af tullpolitiska åsigter, ej heller handelstraktater, som framkallat tullfriheten.

Huruvida denna varit för de mekaniska verkstäderna skadlig eller

ej, kan ju vara svårt att tillförlitligt utreda, men en antydning om förhållandet i detta afseende kan ju anses förefinnas deruti att, under det att värdet af alla införda maskinerier, redskap och verktyg, såsom af ofvanstående synes, 1853 uppgafs till Bco Rdr 521,110 eller kronor 781,665 och 1890 inclusive ångmaskiner och ångpannor, som nu i tulltaxan äro särskildt upptagna, uppgifvits till..... kronor 15,063,064 så har värdet af de mekaniska verkstädernas tillverkningar uppgifvits till

1853 Bco Rdr 1,634,899 eller	„/	2,452,349
och 1890 till	„	37,765,064

d. v. s. införseln har ökats med något öfver 14, men tillverkningen med något öfver 35 millioner kronor. Andelarne i Sveriges konsumtion hafva under båda perioderna haft ungefär samma förhållande.

I sjelfva verket måste de mekaniska verkstädernas intressen vara identiska med den öfriga industriens. Blomstrar denna, så är det antagligt att de skola hafva goda förtjenster; försvåras eller hämmas åter den öfriga industriens utveckling, så kan det icke undvikas att äfven de mekaniska verkstäderna få dåliga tider, och det kan då föga båta dem, om de med tullagstiftningens hjälp skulle få något större andel än förut i ersättningen af de maskiner, som i den öfriga industriens tjänst årligen förslitas.

Att hoppas att industrien i öfrigt väl skulle skynda att tillgodogöra sig alla de uppfinningar, som i utlandet göras, men kunna beställa därför nödiga maskiner eller redskap från de inhemska mekaniska verkstäderna, så att de endast skulle träffas af någon mindre tidsutdrägt i utförandet och af någon ökning i kostnader, emot hvilken de skulle hafva större trygghet i använda materialers godhet, vore en fullständig illusion. Utom det att innehafvare af patentet å nya uppfinningar stundom, i stället för att fordra någon årlig afgift för patentets begagnande, till vilkor för rätt dertill fordra att det nödiga maskineriet beställes hos någon af dem uppgifven mekanisk verkstad i utlandet, så kunna de inhemska verkstäderna icke af de utländska erhålla arbetsritningar eller modeller, för att derefter med dem konkurrera, utan någon fullständig maskin af det slag man vill eftergöra måste från utlandet införskrifvas. Förutsatt att detta af någon inhemska fabrikant skett och att denne äfven skulle vara villig att låta mekaniska verkstäder inom landet till andra fabrikanter förmån begagna den af honom införskrifna maskinen som modell, så kvarstår dock ett väsentligt hinder — för att någon inhemska mekanisk verkstad skulle vilja åtaga sig utförandet af en dylik maskin till rimligt pris — deruti att det i regel icke för någon fabrik eller mekanisk verkstad kan löna sig att på beställning göra enstaka mera komplicerade föremål. Ofta behöfves därför särskilda inrättningar eller apparater, vanligen

blir förbrukningen af nödigt material större, och alltid fordras tid för arbetsfolkets inöfvande innan deras arbete kan utföras så skyndsamt och precist att det kan bli för fabrikanten renderande. Det är därför först när flera maskiner af samma slag begäres och nya beställningar år efter år kunna motses, som en mekanisk verkstad kan finna det för sig förmånligt att egna sig åt tillverkning deraf. Men detta skall i hvarje fall fördröjas, om icke rent af förhindras, derest införandet af nya maskiner från utlandet fördyras. När åter någon ny uppfinning blifvit i landet införd, och behovet af de för dess tillgodogörande nödiga maskiner blifvit så stort, att det för en inhemska verkstad lönar sig att tillverka dem, så kan den vara viss om att från de fabrikanter, som af sådana maskiner äro i behof, röna allt rimligt tillmötesgående och det behöfves ingen tull å de utländska maskinerna för att förmå de svenska fabrikanterna att under i öfrigt lika vilkor gifva ett bestämdt företräde åt de inhemska mekaniska verkstäderna, ty det blir en högst väsentlig förmån för dem att vid en inhemska verkstad kunna få reparationer verkställda och förslitna maskindelar utbytta mot nya.

Det har ofvan uppgifvits att värdet af 1890 införda maskinerier, redskap och verktyg inclusive ångmaskiner och ångpannor uppgick till ett belopp öfverstigande 15 millioner kronor. Den föreslagna tullen af 10 procent skulle således, om den det året varit införd, gjort mer än halfannan million kronor. Betraktad blott från beskattningens synpunkt torde det väl vara tydligt att en liknande pålaga på en del af den svenska industrien icke för densamma kunde vara gynnsam.

Kemiskt-tekniska preparater.

För en stor del af dessa för industrien viktiga beredningsämnen hafva ifrågasatta tullförändringar af komitén blifvit underkastade en utförlig granskning, hvilken föranledt flera olika förslag.

Tullfrihet har blifvit förordad för *citron-, garf- och vinstenssyra*, för *kali- och natronsalter*, för *magnesia*, för *cyan- och klorkalium*, *jodnatrium* och *karbolsyrad kalk*;

oförändrad tull till 5 procent af värdet för *fosforsyra*, *glycerin* och *salpetersyrad silfveroxid*;

förändring till vigttull motsvarande nämnda procent af värdet för *paraffin*;

förändring till vigttullar motsvarande 6 à 7 procent af värdet för *koboltoxid* och *nitrobenzol*;

förhöjning af värdetullen från 5 till 10 procent för några *ammoniak-salter* och från 5 till 15 procent för alla *ej specificerade kemiska preparater*; samt slutligen

förändring till vigttull motsvarande 25 procent af värdet för *alunkakor*.

För sistnämnda tullförhöjning anföres endast att alunkakorna, såsom bestående hufvudsakligast af svafvelsyrad lerjord, borde dermed likställas, men då de äro en särskild vara och det alls icke blifvit utredt att de icke hafva särskildt värde och särskild användning, synes mig det anförda skälet svagt för att på grund deraf femdubbla tullen.

I afseende å de ej specificerade kemiskt-tekniska preparaterna är såsom hufvudskäl för förhöjningen anfördt att, vid det förhållandet att åtskilliga specificerade artiklar ansetts böra åtnjuta tullfrihet eller få införas mot särskild låg tull, komitén funnit de öfriga utan olägenhet kunna — såsom af idkare af den kemiskt-tekniska industrien blifvit yrkadt — åsättas förhöjd afgift; komitén vore nemligen öfvertygad om att icke någon industri använder hithörande artiklar i så stor myckenhet att en måttlig förhöjning af tullsatserna å dem kan i någon afsevärd mån verka betungande.

Tullfrihet för några artiklar, hvilka af vissa fabrikanter användas, kan väl svårligen förklara att tredubbling af tullen å andra varor, som för andra fabrikanter äro behöfliga, icke för dem skulle verka betungande, och äfven om de upplysningar, som, oafsedt saknaden af officiella uppgifter, kunnat vinnas om myckenheten af de syror och salter, cyan-, klor- och jodföreningar, magnesia och karbolsyrad kalk, som blifvit föreslagna till tullfrihet, varit sådana att de bibringat komitén öfvertygelse att efter deras afdrag från hela införseln öfriga kemiska preparater icke i afsevärd myckenhet användas, så kan dock det förhållande, om hvilket man på detta något osäkra sätt erhållit kunskap, i bästa fall blott vara det för dagen befintliga, men förändringar i tulltaxan böra afse en längre framtid, och äfven om det antages att tullen å de ifrågavarande artiklarne väl nu med hänsyn till de ringa kvantiteter, som infördes, icke vore — men om införseln skedde i större myckenhet skulle för vissa industrier blifva — betungande, så måste tullförhöjningen blifva ett hinder för dessa industriens utveckling, eller åtminstone göra de fabrikanter, som med dem sysselsatte sig, fullkomligt beroende af möjligheten för eller benägenheten hos andra fabrikanter att till priser, som det för dem vore möjligt att betala, förse deras behof. Man får härvid icke glömma att det ej blott är fråga om skyddade industrier, utan äfven om dem, som i utlandet skola söka afsättning för sina produkter och äro beroende af en konkurrens, som ofta till det yttersta reducerar möjligheten af någon vinst.

Icke heller bör man förbise fraktförhållandena i vårt vidsträckta land, hvilka ofta göra det omöjligt att, utan väsentligt ökad kostnad från en aflägsen inhemsk kemiskt-teknisk fabrik, istället för från en närbelägen utländsk, hemta behöfliga beredningsämnen.

Statistiken utvisar följande förhållanden. Årliga medeltal af tillverkningarne utaf andra kemiskt-tekniska preparater än gödningsämnen, svafvelsyra och margarin.

1871—75 värden.....	kronor	719,000
1876—80 ”	”	1,171,470
1881—85 ”	”	1,660,233
1886—90 ”	”	2,562,023

Årliga medeltal för ej specificerade kemiskt-tekniska preparater af

		införsel och	utförsel.
1871—75 värden	kronor	567,857	kronor 34,465
1876—80 ”	”	604,582	” 66,483
1881—85 ”	”	631,470	” 120,220
1886—90 ”	”	633,270	” 196,551

Uppgifterna om tillverkningarne och om införseln äro ej med hvarandra jemförliga, emedan bland tillverkningarne äfven inbegripes åtskilliga preparater, som i tulltaxan äro specificerade och därför icke innefattade i uppgifterna öfver införseln af ej specificerade preparater. Många af de i införseltabellerna specificerade kemiskt-tekniska preparaterna äro deremot ej föremål för inhemsk tillverkning.

Resultaten af de uppgifter, som kunnat sammanföras, tyckes emellertid, betraktade hvar för sig, ingalunda gifva stöd åt den åsigt att hittillsvarande tullagstiftning varit ogynnsam för den inhemska industrien, och jag kan därför icke anse tullförhöjningar — som otvifvelaktigt skulle för industrien i öfrigt blifva skadliga — vara af behofvet påkallade eller i sig lämpliga.

Smör- och ost-färg, jäst, salpetersyra och vattenglas äro liksom de förenämnda kemiskt-tekniska preparaterna behöfliga för industrien.

Svenska landtbrukets framtid är i hög grad beroende af möjligheten att i utlandet afsätta smör, och i den mån bättre smörtillverkningsmetoder införas i Holland, Finland och i all synnerhet i Irland är det tydligt att den skall få att utstå en allt skarpare och skarpare konkurrens. Det förefaller då nödvändigt att industrier, som afse att tillhandahålla landtmannen för honom behöfliga beredningsämnen, göra detta så att landtmannens varor icke fördyras. Embetsverken hafva afstyrkt tull å superfosfater, och synes mig foljdriktigt äfven hafva bort göra det för smörfärg. Den senare artikeln är ojemförligt vida mindre betydande, men hvarje anledning att göra tillverkning af smör kostbarare i Sverige än i Danmark — derifrån de svenska smörfärgstillverkarne uppgifves hafva att motstå en skarp konkurrens — bör förekommas.

Jäst är ett för mycket stora industrier behöfligt beredningsämne, och det vore af flera skäl bättre att undanrödja de af tullkomitén uppgifna orsakerna — gällande tullen å de för jästfabrikationen erforderliga råmaterialerna — än att fördyra jäst.

Salpetersyra tillverkas vid en sprängämnesfabrik nära hufvudstaden, der den säljes i jämbredd med den utländska. Att nu fördyra en för åtskilliga industrier nödvändig vara öfver hela landet, för att sätta denna fabrik i stånd att — trots de för varor af dylikt slag ogynnsamma fraktförhållandena — äfven i vestra och sydliga Sverige uttränga den der billigare utländska syran, kan jag ej anse lämpligt.

För vattenglas föreslås — oaktadt varan, såsom komitén uppger, är af två olika slag, den ena värd 16 à 18 öre, den andra 7 öre — förändring från nuvarande värdetull — lika den för andra kemiskt-tekniska preparater eller 5 procent — till vigttull, 1 öre per kilogram, således för den billigare varan till circa 14 procent. Om denna förhöjning gäller hvad ofvan blifvit sagdt om kemiskt-tekniska preparater i allmänhet.

Andra för annan industri eller jernvägsdriften behöfliga råämnen, materialier eller redskap.

Såsom sådana, för hvilka tulls åsättande eller tullförhöjningar blifvit föreslagna, äro att nämna:

Agar-agar, fingerborgar och syringar, nålar och strumpstickor, patentglas och glastakpannor samt sidventilglas för fartyg, korkar utan beslag, krokare till fiske, krut och andra sprängämnen, lokomotiver, rälsplåt, rör och rördelar, kopparplåt, bult och spik, öfverdragen ledningstråd och elektriska ledningskablar, patroner, remmar, sadelmakarearbeten, skyfflar, spadar, grepar och högafflar, sy- och stick-maskiner, sågar, sågblad och sågbladsämnen och maskinfilt.

Agar-agar är ett råämne och det anförda skälet för att, inkonsekvent mot tull-lagstiftningen i öfrigt, åsätta det tull, nemligen att det i vissa fall kan användas såsom surrogat för gelatin och lim, förefaller otillräckligt.

För fingerborgar och syringar, nålar och strumpstickor är det för förhöjning af tullarne anförda skäl, att dessa böra bestämmas till enahanda belopp, som för ej specificerade messingsarbeten, andra slag, samt polerade eller lackerade jernarbeten, med hvilka fingerborgar och syringar, men ej nålar och strumpstickor, nu hafva lika tullsatser.

De för förhöjning af tullarne å arbeten af koppar eller sammansatta metaller utan beläggning, likasom för dylika arbeten af andra metaller — hvilken förhöjning således är det såsom giltigt ansedda

skälet för samtliga dessa artiklars fördyrande — anförda motiv äro, dels att man i utlandet under de sista årtiondena börjat att i stor skala använda jern och zink till framställning af finare hushålls- och prydnadsartiklar, dels att en ohämmad import af detta slags tillverkningar hindrar uppkomsten af en inhemsk konst-industri, dels slutligen betydligt ökad införsel.

Medeltalet af den årliga införseln har varit af

	fingerborgar och syringar.		nålar.		strumpstickor.
1876—80	kilogram 1,721	kilogram	17,621	kilogram	6,012
1881—85	„ 2,470	„	18,165	„	7,087
1886—90	„ 2,169	„	19,778	„	7,256

Ökningen af införseln kan således ej anses ojemförlig med den liktidiga af folkmängden; och då de ej kunna hänföras till finare hushålls- eller prydnads-artiklar, synes de anförda skälen — äfven om de eljes anses rigtiga — ej vara å dem tillämpliga. Förhöjning å tullarne å dessa allmänt brukliga och nödvändiga redskap torde därför ej böra ifrågakomma.

Det af tullkomitén anförda skäl för borttagande ur tulltaxan af artiklarne patentglas och glastakpannor samt sidventilglas till fartyg, och deraf följande förhöjning af tullar å dessa artiklar från 7 till 10 öre, är att införseln deraf varit så pass obetydlig, 1889 2,854 kilogram, att deras bibehållande under egen rubrik icke kan anses vara af behofvet påkalladt. 1890 var införseln 4,722 kilogram och oafsedt att den således fluktuerar, synes mig det för en tullförhöjning anförda skälet af ringa införsel oegentligt, enär deraf äfven för andra artiklar konsekvent skulle följa dels nedsättning af tull vid ökad införsel, dels ständiga förändringar af tullsatser.

Det för förhöjning af tullen å korkar från 7 till 10 öre af komitén anförda skäl är blott att tullen derigenom jemnats. Samma motiv har anförts för förhöjningar af tullen för bladguld, för borstar af vegetabiliska ämnen, för arbetadt horn, andra slag, för konfityrer, för tråd af guld och silfver och för vadd. Komitén har således ansett detta skäl vara betydande och hafva allmän giltighet, men har dock ej ansett det böra tillämpas för stärkelse eller terpentinolja, och har för en af komitén föreslagen ny artikel i tulltaxan, buteljhyllor af halm, föreslagit den för ofvannämnda artiklar såsom i och för sig olämplig ansedda tullen af 7 öre per kilogram. Tulltjenstemännen kunna icke vara ovana vid räkning och det bör kanske anmärkas att någon tidsutdrägt vid förtullningar icke är att befara af äfven de mest ojemna tal för tullsatser, enär beräkning för alla till förtullning med dem förekommande varumängder icke behöfver ske mer än en gång och derefter

kan, såsom antagligen länge varit brukligt, i tabell för dagligt bruk bevaras.

Bland motiven för förhöjning af tullen på krut anför komitén, att den väl på grund af mellanrikslagen icke kunde utestänga krut från Norge, derifrån den väsentliga införseln sker, men att det dock skulle vara af icke oväsentlig betydelse för de svenska krutbruket, om den utländska konkurrensen kunde inskränkas till införseln från nämnda land.

Införseln af krut var:

	den tullpligtiga införda		den tullfria införda		Summa införda
1888 kilogram 16,558	kilogram 24,301	kilogram 40,859
1889 ” 9,892	” 20,589	” 30,481
1890 ” 1,750	” 32,019	” 33,769

Dessa siffror synas mig icke bekräfta komiténs åsigt att någon väsentlig nytta af en tullförhöjning skulle följa för de inhemska krutfabrikerna, och då krut finnes af många olika slag, förefaller det sannolikt att det krut, för hvilket tull betalas, är af något slag, som icke kan från vare sig norsk eller svensk fabrik erhållas, och för dem, som deraf vore i behof, skulle den af komitén föreslagna förhöjning af tullen från 12 till 25 öre tydligen verka menligt.

Lokomotiver äro att hänföra till maskiner och böra såsom sådana vara tullfria. Det är ock väl känt att de i Sverige tillverkas af lika godhet som utländska och till icke obetydligt lägre pris. Tull å dem är således, om tullfrihet för maskiner bibehålles, inkonsekvent och der-till fullkomligt öfverflödig.

Rälspik äro i gällande tulltaxa lika med bottenplåtar, syllar och skarvfjern sammanförda med andra valsade eller smidda stänger. Komiterade hafva föreslagit en särskild tullsats något lägre än den för stångjern böra åsättas jernvägs-skenor, bottenplåtar, syllar och skarvfjern, men rälspik deremot böra såsom närmast jemförliga med naglar med dessa sammanföras d. v. s. att tullen å dem skulle höjas från 2 kronor 50 öre till 6 kronor per 100 kilogram. Kommersekollegium åter har ansett bottenplåtar, syllar och skarvfjern böra liksom jernvägs-skenor blifva tullfria, men lemnat komiterades förslag angående rälspik utan anmärkning. Då jag icke anser den af komiterade förmenta jemförligheten mellan rälspik och naglar vara tillräcklig grund för rubbning af deras hittillsvarande sammanförning med skarvfjern m. m. och derjemte finner det inkonsekvent att med Kommersekollegium förorda tullfrihet för skarvfjern, men en betydande tullförhöjning för rälspik, anser jag dessa böra fortfarande upptagas tillsammans med andra val-

sade eller smidda stänger, från hvilka de endast genom afhuggning och en ganska enkel formförändring skilja sig.

Rör och rördelar tillhöra maskiner och böra lika med dessa vara tullfria.

Det af komitén för åsättande af tull å kopparplåt och å bultar och spik till fartygsbyggnad och förhydning anförda skäl är att utförseln af dessa artiklar är obetydlig mot införseln, men för att denna senare skulle kunna af svenska tillverkningar ersättas blefve det nödigt att högst betydligt utvidga befintliga kopparverk, eller att anlägga nya stora sådana, och de nödiga förutsättningarna för möjligheten deraf synas tvifvelaktiga och äro i hvarje fall ej utredda. Tullarne skulle antagligen, utan att i någon mån medföra åsyftad verkan, blifva menliga för skeppsbyggerierna, och böra, helst sedan genom sistlidna Riksdags beslut fartyg blifvit tullfria, ej ifrågakomma.

Sedan vid 1886 års riksdag öfverspunnen eller med isoleringsmassa öfverdragen koppartråd blef förklarad böra såsom maskinerier och redskap behandlas, d. v. s. blef tullfri, kan jag ej anse de af komiterade anförda skäl — att all anledning finnes till det antagande att den inhemska tillverkningen är tillräcklig för fyllande af landets behof af öfverspunnen tråd och att det vore sannolikt att en måttlig tull skulle åstadkomma afsevärd utveckling af tillverkningen af öfverdragen tråd, — böra föranleda åsättande af tull å denna artikel, äfven till det mindre belopp, som embetsverken föreslagit.

I likhet med gällande tulltaxa och äfven i enlighet med hvad tullkomitén föreslagit anser jag tullsatserna för patroner böra bestämmas för de laddade lika med tullen för krut, och för de oladdade lika med tullarne å de ämnen, hvaraf de vanligen beredas. Då jag anser dessa tullar böra förblifva oförändrade, önskar jag således äfven att ingen tullförhöjning må göras å patroner.

Remmar till maskiner böra draga samma tull som dessa och således enligt min åsigt vara tullfria.

Den af komitén för sadelmakarearbeten föreslagna tullen 1 krona 20 öre per kilogram hafva embetsverken ansett böra till 80 öre bestämmas, hvilket dock utgör en förhöjning af 30 öre i gällande tull. Då jag ej i likhet med komitén och embetsverken anser tullen å läder böra höjas, följer deraf, att jag icke anser behof af någon förhöjning å tullen å sadelmakarearbeten finnas.

För skyfflar, spadar, grepar och högafflar, för sy- och stickmaskiner, samt för sågar, sågblad och sågbladsämnen, likasom äfven för remmar till maskiner, har komitén ansett egna rubriker böra, för vinnande af kännedom om införselns storlek, i tulltaxan intagas, och tullarna böra bestämmas till likhet med dem för maskinerier, redskap och verktyg, under hvilken rubrik de nu förtullas. För det angifna syftets vinnande

behöfves emellertid icke någon förändring i tulltaxans rubriker. Det kan likaväl vinnas genom föreskrift af Generaltullstyrelsen att de skola särskildt för sig i statistiken upptagas, såsom ock redan för spadar, skyfflar m. m. sker; och detta sistnämnda sätt är så till vida bättre än det föreslagna, att de då bibehållas under hufvudrubriken: maskinerier, redskap och verktyg, hvarigenom bättre öfversigt af värdet af hela införseln under denna rubrik vinnes, äfvensom jemförelser med förhållandet i detta afseende under föregående år lättare kunna göras. Jag anser dem liksom öfriga maskinerier, redskap och verktyg böra vara tullfria.

För rundväfd maskinfilt har komitén föreslagit att tullfriheten skulle upphöra i samband dermed att den upphör för maskiner, hvaraf följer att om tullfriheten för dessa senare bibehålles, den äfven bör göra det för maskinfilt.

Sydfrukt.

Öfverflödsvaror, till hvilka sydfrukt vanligen räknas, betraktas såsom synnerligen lämpliga föremål för tullbeskattning, derföre att de afgifter, som på dem uttagas, anses icke träffa mindre bemedlade, enär en hvar, som finner dylika varor i följd af tullen hafva blifvit alltför dyra, kan undgå beskattningen genom att icke köpa dem. Oafsedt att detta dock för de mindre bemedlade innebär ett med mer eller mindre afsaknad förenadt umbärande af en, åtminstone hvad sydfrukterna angår, oskyldig njutning, så förefinnes ur statsfinansiell synpunkt just i den lätthet, med hvilken erläggandet af tullafgifterna kan undvikas, en anledning att icke genom höga tullar så fördyra varorna att konsumtionen hämmas och mindre belopp till statskassan inflyter, än som med lägre tullar skulle ingå. Om man finner en gällande tullsats lemna en tillfredsställande och år efter år tilltagande statsinkomst, så finnes ur nämnda synpunkt ej skäl att höja den, och minst bör detta ske, om föregående tiders erfarenhet visar att med högre tull statsinkomsten ej varit större och att dess hastigare tilltagande år efter år, sedan den lägre tullsatsen införts, lemnar all anledning att vänta dess framtida ökande.

Sådant har förhållandet varit med *apelsiner*. Tullen å dem höjdes 1871 från 6 till 10 öre per skålpund eller 23,5 öre per kilogram och afrundades 1880 till 25 öre per kilogram men nedsattes i Juli 1883 till 10 öre per kilogram. Den beräknade tullinkomsten var i medeltal:

1878—82	kronor	72,319
1884—88	”	61,175
1889	”	73,157
1890	”	87,620

Med blott ungefär två femtedelar af förut gällande tull hade statsverket redan på det sjette året erhållit vederlag och på det sjunde ett icke obetydligt öfverskott öfver det belopp den högre tullen i medeltal gifvit.

Citroner, hvilka varit underkastade samma tullförändringar som apelsiner, hafva icke visat ett fullt så gynnsamt förhållande, men äfven af den lägre tullen å dem har inkomsten varit i stigande, så att den lofvar att inom några få år uppnå det belopp, den högre tullen gaf Medeltalet af den beräknade tullinkomsten från dem var:

1878—82	kronor	13,158
1884—88	”	8,241
1889	”	9,760
1890	”	10,031

Å *russin* nedsattes tullen 1883 blott till 14 öre. Inkomsten var:

1878—82	kronor	214,036
1884—88	”	134,082
1889	”	135,649
1890	”	170,042

Efter mindre nedsättning har också ökningen efter dess inträdande varit mindre än som varit fallet med de artiklar, för hvilka större nedsättning medgafs.

I afseende å *korinter*, för hvilka embetsverken anse tullen kunna bibehållas, under det komitén föreslagit nedsättning till 15 öre, skedde ingen förändring 1883, utan har tullen alltjemt varit 25 öre per kilogram.

Inkomsten var:

1878—82	kronor	5,045
1883—87	”	6,400
1888	”	7,234
1889	”	6,485
1890	”	6,465

Utän nedsättning har således ej heller nämnvärd ökning af tullinkomsten skett.

Vindrufvor voro från den 15 April 1865 till den 16 Maj 1882 tullfria och från denna dag till den 11 Juli 1883 underkastade en tull

af 25 öre per kilogram. Sedan dess har tullen utgått med 10 öre per kilogram. Under den tullfria tiden ökades den årliga införseln från omkring 4,500 kilogram till omkring 58,000 kilogram. Först sistförflutet år, då den var kilogram 78,323, visar sig derefter någon väsentlig tillväxt. Tullinkomsten var:

1882 med 25 öres tull	kronor 14,001
1884—88 med 10 öres tull i medeltal	„ 5,771
1889	„ 5,835
1890	„ 7,832

Ökning af införseln och dermed ökning af tullinkomsten har ej kunnat inträda förr än flera år förgått sedan den tid, då artikeln var tullfri.

Att jag ur statsfinansiell synpunkt anser ökade tullinkomster af sydfruktar snarare betryggade genom låga än genom höga tullsatser, är emellertid icke det väsentligaste skälet hvarför jag afstyrker de föreslagna tullförhöjningarne å dem. Detta sker företrädesvis derföre att jag anser deras obehindrade införsel af stor vikt för sjöfarten, handeln och exportnäringarne. Vårt utbyte af produkter med de folkrika länderna vid Medelhafvet är nu jmförelsevis obetydligt och den enda utvägen att deruti erhålla någon afsevärd tillökning är inrättande af regelbunden direkt ångbåtskommunikation med dessa länder, men trots ihärdiga sträfvanden under det sista årtiondet har en sådan ännu icke kunnat komma till stånd och orsaken dertill är svårigheten att erhålla tillräcklig mängd lönande återfrakter från dessa länder. Uppmärksamhet härpå och på den vikt den obehindrade införseln af sydfruktar har i detta afseende, fästes redan 1886 i en till differentialtullkomiténs betänkande af konsul A. Meyer afgifven reservation, till hvilken jag hänvisar. Ju otillräckligare lönande återfrakter från Medelhafvet äro, desto högre frakter måste våra skeppsrederier begära för exportvaror dit; och med oss konkurrerande länder, som med stora på regelbundna tider gående ångbåtar erhålla billiga frakter till hamnar vid Medelhafvet, kunna derföre der sälja varor, liknande dem, för hvilka vi söka afsättning, till pris, som just med anledning af de höga frakter, vi måste betala, för oss äro oantagliga. Med större lättnader för vår export borde vi i nämnda länder kunna introducera många af våra varor, som nu der icke eller otillräckligt äro kända, men vi kunna icke sälja våra produkter till dessa länders innevånare, om vi icke vilja taga deras i utbyte och det är derföre af vikt att tull-lagstiftningen icke härför utgör hinder.

Man hör stundom den invändning göras mot lättnader för införsel af sydfruktar och andra varor, som anses umbärliga, att de draga penningar ur landet, men i detta fall synes det mig vara särskildt tydligt att det vid ökad införsel af de nämnda och andra produkter från

länderna vid Medelhafvet icke skulle blifva penningar, utan jern och plankor, förädlade jern- och trä-varor, smör, tändstickor, trä-massa, sprit, tjära m. m., som skulle ur landet utföras och dervid bereda vinst åt våra industri-idkare, skeppsredare och köpmän.

Öfriga artiklar.

För *hattar, andra slag*, har komitén föreslagit förhöjningen af 10 öre, om de ej äro försedda med åtskilliga tillbehör, och med 35 öre, om dessa åtfölja dem, men den utredning komitén i fråga härom lem-nar, synes mig snarare bevisa att förhöjningarne äro obehöfliga och denna slutsats vinner ökad styrka af statistiken för de båda sistför-flutna åren. Komitén omtalar det raskt stigande tillverkningsvärdet vid de inhemska fabrikerna, nemligen från 1863 då, innan tullen ned-sattes från 2 kronor för filt- och 1 krona 50 öre för halmhattar till 40 öre per styck, värdet var

..... kronor	17,930
till 1875	„ 260,980
„ 1882	„ 350,050
„ 1888	„ 682,264

och å andra sidan en under de senaste åren aftagande införsel:

1885	stycken	676,788
1888 icke fullt	„	356,000

men finna dock tull behöflig emedan tillverkningen 1888 visade en minskning från 1887 af nära 200,000 kronor och vidare att äfven den min-skade införseln vore tillräckligt stor för att förklara klagomålen från hattfabrikanterna.

Statistiken för de sista två åren visar emellertid att tillverknings-värdet af hattar var:

1889	kronor	941,707
1890	„	1,060,510

och att införseln af hattar, andra slag, som utgjorde

		tullpligtiga		tullfria från Norge		Summa	
1888	stycken	302,823	stycken	50,643 stycken	353,466
var 1889	„	278,198	„	58,980 „	337,178
1890	„	307,368	„	42,012 „	349,380

hväremot utförsel egt rum:

1888 af	stycken	68,490
1889 „	„	79,928
1890 „	„	99,672

Då således statistiken tydligt visar att hattfabrikernas utveckling icke hämmats af införsel och att de i våra grannländer kunna täfla med dervarande fabriker, kan jag ej finna något skäl till tullförhöjning.

Brist på därför nödig tid har hindrat mig att egna de för andra varor föreslagna tullförhöjningarne särskild utredning, men jag har icke kunnat finna de af komitén för dem anförda skäl giltiga.

För fördyrande af cirklar, passare och cirkelbestick, kassaskåp och kassakistor, kräftstjertar och ostron finnes inga andra skäl anförda än att föreslagna tullsatser ansetts lämpliga, och för maltdrycker endast att sådana utländska, som hit införas, ansetts kunna tåla dem. För åtskilliga andra artiklar är, såsom jag redan i det föregående nämnt, afrundning af tullsaterna det anförda skälet för deras i några fall icke obetydliga förhöjning.

Det oftast förekommande skälet är, att de varor, som derigenom skulle underkastas ökad tullbeskattning, ansetts böra likställas med andra, för hvilka tullförhöjning blifvit föreslagen. I de fall, der man kan förutsätta svårighet att vid tullbehandlingen särskilja dem och der de derföre redan hafva lika tull, är detta skäl fullt tillräckligt — om förhöjning för någondera varan är nödvändig; men fall förekomma äfven, der tullarne nu äro olika och i dessa synes mig en närmare utredning hafva varit behöflig, helst när det skäl, som blifvit anfördt för tullförhöjning af den artikel, med hvilken de öfriga ansetts böra likställas, icke på dessa är tillämpligt.

Jag har redan i det föregående nämnt ett sådant förhållande i afseende på artiklarne: fingerborgar och syringar, nålar utaf annat ämne än guld och silfver, strumpstickor och lackerade arbeten af jern och stål och vill påpeka ett annat i afseende på artiklarne: sadelmakarearbeten, läderarbeten och paraplyfodral af läder.

Det väsentliga motivet för mig att afstyrka de af komitén föreslagna tullförhöjningarne är emellertid icke frånvaron, otillräckligheten eller, efter mitt förmenande, ogiltigheten af anförda skäl, utan det är saknaden af hänsyn till den dryga beskattning, som genom förhöjningarne skulle påläggas svenska folket.

Komitén säger om dess belopp, att af en dess betänkande bifogad tabell inhemtades att, med antagande af en fortfarande lika stor import som den, hvilken egde rum 1889, tullbeskattningen af de artiklar, för hvilka nya eller förhöjda tullsatser föreslagits, skulle tillföra statskassan en ökad inkomst af 5,643,769 kronor, men ansåg sannolikt att en så betydande stegring af tullinkomsten i verkligheten icke skulle kunna motses, enär berörda förändringar i tullsaterna måste antagas komma att minska importen.

Komitén har således ansett nämnda summa, kronor 5,643,769, såsom ett maximum, från hvilket borde afdragas den minskning i tull-

inkomst, som skulle följa af de af komitén, hufvudsakligast å socker och sirup, föreslagna nedsättningarna, beräknade i samma bilaga och enligt samma grunder som förhöjningarna till kronor 2,763,114. Qvarstående maximum — som väntades skola genom minskning af importen ytterligare nedgå — blefve således blott kronor 2,880,655.

Dertill böra dock läggas förhöjningarna i tullinkomsten af de artiklar, angående hvilka det i nämnda tabell är anmärkt att de icke kunna beräknas. Detta fall inträffar, då grunden för tullberäkningen ansetts böra ändras, t. ex. från värde till vikt; eller då tullen är beroende af det ämne, af hvilket artiklarna hufvudsakligen bestå, hvilket icke i statistiken uppgifves; eller då en rubrik i tulltaxan omfattar varor, hvilka komitén ansett böra i särskilda slag fördelas, och tullförhöjning blott böra för ett slag ske, eller ock föreslagit olika tullförhöjningar för särskilda slag. I dessa sistnämnda fall har beräkning icke kunnat ske, emedan statistiken uppgifver hela införseln under samma rubrik, men icke huru mycket deraf varit af de särskilda slagen. I de fall, der olika förhöjning för särskilda slag blifvit tillstyrkt, kan dock beräkning af den mindre förhöjningen ske för hela införseln och visar stundom rätt betydliga belopp. T. ex. för vin af till och med 21 procent alkoholhalt, infördt på andra kärl än fat, har icke beräkning af den föreslagna förhöjningen skett, emedan komitén från nu gällande tull af 15 öre per liter föreslagit förhöjning för mousserande viner till 1 krona 50 öre per liter och för icke mousserande till 80 öre. Då statistiken icke uppger huru stor del af hela den tullpligtiga införseln, 614,753 liter, varit mousserande, kan beloppet af hela förhöjningen för detta slag ej beräknas, men då tydligt är att förhöjningen från 15 öre till 80 öre, det är 65 öre, skulle drabba hela införseln, måste dess belopp vid nämnda storlek af införseln blifva kronor 399,587,50, som synes mig böra jemte andra dylika belopp medräknas, då man söker upplysning om den ökade inkomst, den nya tullbeskattningen skulle tillföra statskassan d. v. s. den ökade beskattning, som under nämnda förutsättning skulle drabba svenska folket. Embetsverken hafva i afseende på denna artikel ansett någon fördelning i särskilda slag icke böra ske och tullen böra bestämmas till 65 öre, då beloppet af ökningen af statsinkomsten blir kronor 307,377.

På valsade eller smidda plåtar, öfverdragna med rent eller blyhaltigt tenn, gör den af tullkomitén och Generaltullstyrelsen föreslagna förhöjningen af 6 kronor för 100 kilogram för kilogram 2,180,201 en ökad beskattning af kronor 130,812.

På ben, arbetadt, andra slag, — hattar, andra slag, — kakel, — krukmakarearbeten, — af jern gjutna balkar, kolonner m. m. — spisar, kaminer m. m., — bord, soffor m. m. — jern- och stålvaror, förnicklade m. m., — jern- och stålvaror andra slag, — koppararbeten, opolerade,

— tenn, arbetadt, förgylt, m. m. — metaller, sammansatta, förgylta m. m. — saxar, polerade och opolerade, tillkommer med de af embetsverken tillstyrkta nedsättningar i föreslagna tullsatser kronor 109,713.

Embetsverken hafva ansett tullen å russin kunna höjas från 14 till 25 öre. Deraf skulle vid oförminskad införsel följa ökad beskattning, kronor 106,582.

Största förhöjningen i den gjorda beräkningen följer af embetsverkens afstyrkande af de af komitén afgifna förslagen till nedsättning af tullarne å socker, sirup och korinter, tillsammans kronor 2,498,004.

De tillökningar, som kunna beräknas, blifva härigenom	kronor 3,152,488
hvertill kommer det, af den komiténs betänkande bifogade tabellen, angifna nettobeloppet	„ 2,880,655
	<u>Summa kronor 6,033,143</u>

Häriifrån böra afräknas de minskningar, som skulle följa af nedsättningar, hvilka embetsverken förordat i tullsatser å andra än de redan i det föregående af denna beräkning nämnda varorna, hvilkas belopp jag funnit uppgå till	kronor 1,531,924
äfvensom minskningar, följande af nedsättningar, som embetsverken ansett lämpliga å album, dadlar och kapis	„ 21,877
	<u>Summa kronor 1,553,801</u>

då såsom beräknelig summa återstår kronor 4,479,342.

Dertill kommer de icke beräknelige ökningarna af tullbeskattningen, bland hvilka jag i det föregående om nya gångkläder anmärkt, att den, efter de uppgifter jag kunnat erhålla, säkert uppgår till flera hundra tusen kronor och sannolikt till en million.

Afräknas borde deremot den minskning, som följer af de af komitén föreslagna och af embetsverken utan anmärkning lemnade icke beräknelige nedsättningarna för vissa kemiska preparat — buteljer m. m.: af glas, — halmhylsor, — träskrufvar af vissa dimensioner, — vadd och vaselin.

De minskningar i den af komitén beräknade ökade tullinkomsten, som skulle blifva en följd af den af Kommersekollegium förordade fortfarande tullfriheten för tackjern, skrot, jernvägsskenor och plåtar, tenubelagda, uppgår, enligt samma beräkningsgrund, som i det föregående blifvit följd, till kronor 865,809, men för öfriga artiklar, för hvilka Kommersekollegium afstyrkt föreslagna tullförhöjningar, kunna de icke beräknas.

Enligt min uppfattning skulle den ökade beskattning, som blefve en följd af tullkomiténs förslag med deruti af embetsverken gemensamt

tillstyrkta förändringar, — derest det af Riksdagen antages — uppgå till 5 à 6 millioner kronor.

På sätt komitén anmärkt är visserligen sannolikt, att en så betydande stegring i tullinkomsten i verkligheten icke skulle kunna mot- ses, enär förändringarne i tullsatserna skulle minska importen, men för så vidt denna förutsättning grundar sig derpå att inhemska tillverk- ningar skulle ersätta införseln, måste, äfven under förutsättning att de mest saugvina förhoppningar i detta afseende skulle realiseras, dermed dröja många år, redan af det skäl, att de kapital, som för anläggningar af nya eller utvidgning af äldre fabriker erfordrades, skulle anskaffas och derefter anläggningarne utföras. Ännu längre måste det naturligt- vis dröja innan den inhemska konkurrensen skulle föranleda de pris- nedsättningar, som erfordrades för att det nya systemet icke skulle för allmänheten medföra högst betydligt ökade lefnadskostnader.

Jemte den ännu högre skatteböroda, som blifvit en följd af de förändringar i tulltaxan, hvilka 1888 vidtogos, samt med dem följande fördyrande af inhemska varor skulle de föreslagna tullförhöjningarne förvandla Sverige från ett land, der lefnadskostnaderna varit jämförelse- vis billiga, till ett af de i detta hänseende dyraste. Jag tror icke att detta skulle befrämja vare sig folkets trefnad eller industriens framsteg.»

Herr t. f. Kommerserådet Cederschiöld yttrade:

»För min del kan jag icke biträda hvad Kommersekollegium anført och hemställt beträffande tullsatserna för följande jern- och stål- varor, nemligen: tack- och barlastjern; skrot, alla slag; jernvägsskenor, mer eller mindre bearbetade, bottenplåtar, syllar och skarvfjern dertill, äfvensom flyttbara jernvägar; slipade, polerade, målade, fernissade, lackerade, emaljerade, äfvensom med tenn, zink eller annan oädel me- tall öfverdragna plåtar; gjutna rör och rördelar af 15 centimeter inre diameter eller derunder; samt gjutna balkar, eldstadsroster, hållar, lod och vigter; utan delar jag Generaltullstyrelsens uttalade åsigt att de af komitén för ifrågavarande varuartiklar föreslagna tullsatser böra lemnas utan annan erinran än den, som föranledes af senast församlade Riksdags beslut om tullfrihet för jernplåtar, slipade m. m., af mindre tjocklek än $\frac{1}{4}$ millimeter.»

T. f. Byråchefen Berlin yttrade:

»Från Generaltullstyrelsens beslut att lemna utan anmärkning de tullsatser, som af komitén föreslagits för följande jern- och stålvaror, nämligen: tack- och barlastjern; skrot, alla slag; jernvägsskenor, mer eller mindre bearbetade, bottenplåtar, syllar och skarvfjern dertill, äfven- som flyttbara jernvägar; gjutna rör och rördelar af 15 centimeter inre diameter eller derunder; samt gjutna balkar, eldstadsroster, hållar, lod och vigter, är jag af afvikande mening och instämmer för min del i

hvad Kommersekollegium beträffande omförmälda varuartiklar aufört och hemstält.»

Föredraganden t. f. Byråchefen Hammarström yttrade:

»I afseende å de i komiténs förslag till tulltaxa under rubrikerna 370, 371, 373, 382 och 395 upptagna artiklar, tack- och barlastjern, jernskrot, jernvägsskenor jemte bottenplåtar, syllar och skarfjern dertill, flyttbara jernvägar samt gjutna jernrör och delar dertill af 15 centimeter inre diameter eller derunder äfvensom gjutna balkar, eldstadsroster, hällar, lod och vigter, afviker äfven min mening från Generaltullstyrelsens beslut och instämmer jag, i likhet med t. f. Byråchefen Berlin, beträffande ifrågavarande artiklar med Kommersekollegium.

Derjemte hyser jag en från Embetsverkens beslut skiljaktig åsigt i fråga om Maskiner, Redskap och Verktyg äfvensom i viss mån beträffande artikeln Vin.

På sätt komitéen erinrat, tillverkas vissa slag af maskiner icke inom riket, utan måste från utlandet införas. Såväl Embetsverken som komitéen hafva tagit i öfvervägande möjligheten af att bereda fortfarande tullfrihet för dylika maskiner, men funnit en klassificering af artikeln maskiner i sådant syfte möta alltför stora betänkligheter ur tullteknisk synpunkt. I betraktande häraf och då derjemte grundsatsen, att taxans bestämmelser böra så affattas, att icke en industri otillbörligen tillgodoses på en annan industris bekostnad, lærer få anses kräfva, att för näringsgrenar, hvilkas tillverkningar afsättas hufvudsakligen utom landet, produktionsvilkoren icke genom åsättande af tull å de slag af maskiner, som af dessa näringsgrenar användas, försvåras — allraminst i en tid, då man i de flesta länder söker att för utländingen göra konkurrensen med det egna landets näringsidkare vida svårare än förut — men samma betänkligheter, som nyss berörts, torde lägga hinder i vägen för upptagande i taxan af särskilda bestämmelser rörande sistnämnda slag af maskiner, vågar jag antaga, att det inhemska näringslivets intressen bäst tillgodoses, om tullfrihet fortfarande stadgas för rubriken »Maskiner, Redskap och Verktyg eller delar deraf, ej specificerade». Oegentligheten af ett sådant stadgande i en tulltariff, som med införselafgift belägger åtskilliga af de för maskintillverkningen erforderliga materialier, torde icke oväsentligt förlora i betydelse vid det förhållande, att, på sätt komitéen vid artikeln tackjern erinrat, »för de flesta maskiner ett något högre pris å materialet betyder föga, enär priset å sjelfva maskinen hufvudsakligen betingas af det å densamma nedlagda arbetet». Olägenheterna af ett stadgande om tullfrihet under förevarande rubrik torde dessutom kunna ansenligt minskas genom att, i den mån sådant prövas erforderligt och med hänsyn till de tulltekniska fordringarne lämpligt, inskränka rubrikens omfång medelst liknande åtgärder, som dem komitéen föreslagit, då komitéen af statistiska skäl under sär-

skilda rubriker upptagit vissa för närvarande till rubriken Maskiner, Redskap och Verktyg hänförliga artiklar, nemligen dels vissa slag af maskiner, såsom lokomotiver, sy- och stickmaskiner, dels vissa slag af redskap, såsom skyfflar m. m. och sågar, dels ock rör af metall och lera, hvilken sistnämnda artikel representerar en betydande del af den import, som enligt statistiken för närvarande eger rum af maskiner, redskap och verktyg.

Vid artikeln *Vin* hafva Embetsverken hemställt om, bland annat, den ändring i komiténs förslag, att vin på andra kärl än fat måtte åsättas en och samma tull utan afseende å vinets egenskap af mousserande eller icke mousserande. Då emellertid, enligt min åsigt, af viner de mousserande företrädesvis äro en lyxartikel, och då den hufvudsakliga importen af viner af detta slag torde omfatta sådana, som ega ett jmförelsevis högt värde, anser jag komiténs förslag om åsättande af en högre tull å mousserande än å icke mousserande viner böra bifallas. Tullsatsen bör, enligt min åsigt, derest för icke mousserande viner på andra kärl än fat bestämmas den tull, 65 öre per liter, som Embetsverken för vin, alla slag, på andra kärl än fat, förordat, för de mousserande höjas till 1 krona per liter.»

In fidem

Arvid Kuylénstjerna.

Till Kongl. Generaltullstyrelsen, Stockholm.

Med anledning af begärdt utlåtande rörande vissa fiberartade ämnens rätta benämning samt huru de lämpligen borde i tulltaxan införas, får undertecknad härmed afgifva följande utlåtande.

Af den erhållna P. M. framgår, att tullkommittén i detta hänseende föreslagit en hänvisning, så lydande: »Fiber; tullbehandlas såsom gräs, ej specificerade, oarbetade», men att Embetsverken varit tveksamma, huruvida ordet »fiber» är tillräckligt bestämdt för att ej gifva anledning till tvister eller förvexlas med andra likartade ämnen samt derjemte velat hafva denna rubrik så generell, att derunder kunnat inrymmas äfven andra inom borstbinderiyrket använda, dylika ämnen, t. ex. kokosfas m. fl.

Enligt undertecknads åsigt är ordet »fiber» på detta ställe olämpligt. Om man nemligen ville undersöka, hvad som skulle förstås med detta ord i dess tekniska bemärkelse, så finner man, att dermed menas långsträckta, trådartade celler af vissa växter, hvilka »fibrer» användas för de mest olika ändamål, hufvudsakligen till spånad för väfnader, till rep, mattor, korgar, borstar samt till pappersmassa. De vegetabiliska fiberarterna äro af 4 slag: stjelkfiber, bladfiber, bastfiber och fruktfjun. Denna »fiber» erhålles nemligen dels från vissa växters stjelkar, t. ex. lin, hampa, jute, esparto, humle, nässla, kinagräs; dels ur bladen, t. ex. Manillahampa (kallas stundom »plantainfiber» och användes till tågvirke och papper) bananfiber, ananasfiber (pine-apple fibre), agavefiber, »silkglass», palmbladsfiber, mexikanfiber etc.; dels utgöres den af bastet till vissa trädartade växter, antingen det bast, som ligger emellan den yttre barken och veden, t. ex. lindbast, videbast, malvacefiber (Hibiscus), »lace bark» (Lagetta tintearia), eller det bast, som finnes utanpå skalet på vissa palmarters frukter, t. ex. kokosbast eller kokosfiber; dels slutligen utgöras de af vissa växters fruktfjun, t. ex. bomull, ängsdun etc.

Man ser sålunda, att flere af de i tulltaxan upptagna ämnena kunna hänföras under rubriken »fiber», hvarföre detta ord torde vara olämpligt att der införas. Med den utveckling tekniken numera erhållit, uppstå derjemte esomoftast nya fiberämnen för alla möjliga ändamål,

exempelvis de enligt en ny amerikansk metod tillverkade fibrerna af tallbarr.

Beträffande frågan om utbyte af ordet »fiber» mot ett annat, som skulle omfatta just de slags fiberämnen, som användas inom borstbinderiyrket och hvilka enligt Embetsverkens åsigt borde vara tullfria, så medgifves, att detta vore en riktigare väg. Men då jag ej känner till de olika fiberämnen, som inom detta yrke användas eller möjligen kunna komma att användas, så har jag svårt att gifva något annat omdöme än det, att bäst vore i sådant fall att i tulltaxan specificera dessa fiberämnen, n. b. om sådant skulle anses behöfligt. Dock tror jag detta ingalunda vara behöfligt. Ty de fiberämnen, som kunna användas inom borstbinderiyrket, torde antingen kunna hänföras till rubr. 29 (Bast), hvartill då äfven fiber af kokosnöten skulle höra, hvilket äfven är det rigtiga; eller också till rubr. 193 (Gräs, ej specificerade, oarbetade), hvartill skulle höra all slags stjelkfiber, som ej vore på något sätt särskildt bearbetad. Skulle möjligen en ny rubrik eller hänvisning alltså erfordras, så torde den böra heta »bladfiber, ej specificerad, oarbetad, tullbehandlas såsom Gräs (193) eller Bast (29)», och skulle dit höra de ofvan uppräknade bladfiberarterna.

Uti den mig lemnade P. M. säges, att fiber hittills förtullats såsom »Varor, i taxan ej nämnda, *arbetade*», dragande alltså en tull af 15 procent af värdet. Det finnes visserligen fiber, som, då den hit införes, torde vara mer eller mindre arbetad, t. ex. *häckladt* lin, hampa, jute etc. Men den fiber, som användes inom borstbinderiyrket, t. ex. kokosfiber, torde icke få anses såsom en bearbetad vara utan såsom råämne och alltså vara tullfri. Dessa fibrer hafva nemligen ej undergått annan behandling än att de uppraspats från kokosnöten, och ämnet kan ju ej kallas »fiber» förrän efter denna process. Om fibrerna derefter hade t. ex. kokats, sönderbråkats och häcklats, så skulle möjligen ett bearbetadt råämne kunna anses föreligga. Enligt tulltaxans andemening synes dock fibern ej ens efter dessa processer vara »bearbetad», enär t. ex. häckladt lin, hampa och jute är tullfritt. Först genom den renade fiberns spinning till garn erhålles en mer eller mindre bearbetad vara, som derpå ytterligare förvandlas till tyger.

På ofvan anförda skäl får undertecknad alltså uttala den åsigten, att ingen ny rubrik eller hänvisning behöfver i tulltaxan införas med anledning af det inom borstbinderiyrket (eller andra yrken) använda ämnet »fiber», dels emedan detta ord i tulltaxan skulle kunna gifva anledning till tvister och dels emedan dessa fiberarter kunna och böra hänföras antingen till »Bast» eller till »Gräs», så framt de nemligen ej utgöras af bladfiber. Såsom ofvan är nämnt har jag mig ej bekant, om äfven bladfiber, t. ex. från vissa palmarter, användes inom borstbinderiyrket. Om så är fallet, torde lämpligen en ny hänvisning:

»bladfiber, ej specificerad, oarbetad, tullbehandlas såsom gräs, ej specificerade, oarbetade» kunna införas, så framt det ej vore beqvämare att hänföra detta slags fiber till rubr. 681: »Varor, i taxan ej nämnda, råämne.»

Stockholm den 28 September 1891.

Gustaf Sellergren

t. f. Professor.

Bil. 2.

Till Kongl. Generaltullstyrelsen.

På uppmaning har jag tagit del af bifogade skrifvelse, under-tecknad Carl Setterberg. De faktiska uppgifterna deri stämma i det hela öfverens med innehållet af min underdåniga skrifvelse till Kongl. Maj:t af den 22 December 1890.

Jag tillät mig i anförda skrifvelse, till hvilken jag i öfrigt får hänvisa, påpeka att enligt tulltaxans ordalydelse endast gelatin i folier borde beläggas med den högre tullafgiften, om än praxis har varit att det tjockare och styfva gelatinlimmet tullbehandlats på samma sätt när det varit af tillräckligt hög renhetsgrad.

Huruvida det är mest förenligt med landets intressen i sin helhet att denna praxis fortfarande följes torde Kongl. Generaltullstyrelsen vida riktigare kunna bedömma än jag. Skall emellertid så ske förutsätter detta att gelatineringsförmågan lägges till grund för afgörandet af hvilken af de båda tullqualitéerna, som importeradt gods bör hänföras till. Mot ett sådant tillvägagående har jag för min del ej haft något att anföra, förutsatt att den metod som dervid följes blir noga bestämd, och att denna metod befinnes lemna tillräckligt säkra och skarpa resultat.

I anförda skrifvelse visade jag att den eller de metoder, som faktiskt blifvit i berörda syfte hos oss använda, ej ägde på långt när den erforderliga noggrannheten och öfverhufvud torde det kunna sättas

i fråga, huruvida någon enda af de hittills kända metoderna besitter de erforderliga egenskaperna. Under alla hänseenden måste detta konstateras medelst utförlig undersökning af kompetent person.

För min del tillåter jag mig därför vördsamt få föreslå att — för så vidt det i öfrigt befinnes vara bäst förenligt med våra förhållanden att gelatinlimmet går under den högre tulltaxerubriken — intill dess en sådan metod kan hinna blifva utarbetad, den praxis följes att endast lim i tunna böjliga folier drager den högre tullsatsen. Detta kan motiveras af hvad sednaste tullkomité framhållit, nemligen att framställningen af gelatinlimmet i tunna folier är förenadt med visserligen ej större svårigheter, men dock ökade kostnader. Att så verkligen är förhållandet ligger i sakens natur och motsäges ingalunda deraf, att prima gelatinlim kan i marknaden ställa sig dyrare än s. k. gelatin i folier.

För vissa ändamål t. ex. matlagning torde gelatin i folier alltid blifva en nödvändighet, oaktadt både dyrare framställningssätt och ökad tull kan ge åt detsamma ett vida högre pris än för samma vara i tjockare plattor. Se vi nemligen efter hvad det är som drifvit fabrikanterna till att framställa sin vara i ytterst tunna folier, så är det därför att endast i denna form erbjuder varan åt köparen en säker garanti, att dess gelatineringsförmåga är god, endast i denna form har det det vackra, glänsande färglösa utseende som husmödrar och alla de som befatta sig med matlagning nödvändigt fordra. Jag tror därför att den af Dr. Setterberg befarade menliga inverkan af antydda tullpraxis torde få anses i hvad gelatin i folier beträffar något öfverdrifven.

De af Dr. Setterberg befarade olägenheterna af att fixera en bestämd tjocklek för skiljandet af gelatin och gelatinlim torde lätt kunna undgåas genom att såsom skiljemärke icke så mycket den absoluta tjockleken är det bestämmande, utan fast mer egenskapen att vara lätt böjlig utan att brista, eller vara hvad man kallar ett folium, utgör det karakteristiska för gelatinet eller gelatinfoliet.

Stockholm den 1 Oktober 1891.

Peter Klason.

Till Kongl. Kommersekollegium.

Då genom Tullkomiténs Betänkande af den 24 Febr. detta år till min kännedom kommit, att en sådan omredigering af tulltaxerubriken lim är föreslagen, att rubrikens afdelning »Gelatin och husbläss» endast skulle afse gelatin i papperstunna blad och då denna omredigering med all säkerhet skulle hafva till följd, att all gelatin till Sverige komme att införas i sådan form, att densamma endast komme att träffas af den för lim afsedda lägre tullsatsen och då slutligen häri-genom den af mig sedan några få år här påbörjade gelatinindustrien med all säkerhet skulle bringas till fullständig undergång, så vågar jag härmed vördsammast anhålla att mot denna omredigering få göra följande erinringar.

Olika gelatinslags värde betingas af deras olika renhetsgrad, från-varo af färg, lukt och smak, och af deras förmåga att gelatinera men alldeles icke såsom i Tullkomiténs Betänkande finnes uppgifvet af den höga kostnad, som skulle vara förbunden med gelatinens skärande i tunna skifvor. Att detta mitt påstående är riktigt finnes lätt af medföljande priskurant, der den tunnt skurna, billigaste gelatinen kostar mindre än det tjockskurna dyraste gelatinlimmet, och der det billi-gaste minst rena gelatinet kostar endast 1,70 M., under det att den renaste varan betingar ett pris af ända till 6 M. Man kan af denna sednaste prisskilnad äfven lätt göra sig en föreställning om storleken af det arbete och den risk, som äro förbundna med framställandet af den finaste varan. Att gelatinlimmet icke skäres i så tunna skifvor som gelatinet är dels beroende derpå, att detta i allmänhet icke är möj-ligt, emedan det icke besitter den höga gelatineringsförmåga som är nödig för ett dylik arbetes utförande, och dels derpå att om gelatin-limmet än skures i tunnare skifvor än nu vanligen brukas, så skulle detta ändock icke förhöja dess värde, emedan det till följd af en mindre fullständig bearbetning saknar den renhet och den gelatineringsförmåga, som är begärlig för matlagning, och som uteslutande är bestämmande för gelatinens värde. Att skära gelatinen i huru tjocka skifvor som helst erbjuder deremot inga svårigheter, och man kan vara säker på, att om ett visst mått för skifvornas tjocklek utsättes som norm för

deras förtullning, så skola de utländska fabrikanterna nästa dag skära all för Sverige afsedd gelatin på tiondedels millimetern när just så tjock, att den komme att draga den lägre tullsatsen. Då nu gelatinen för matlagnings ändamål alltid användes i upplöst form eller som gelé, så skulle de tjockare skifvorna icke medföra någon större olägenhet härför, än hvad användandet af större eller mindre sockerbitar förorsaka den, som vill laga i ordning en kopp kaffe.

Gelatinen skäres nu i mycket tunna skifvor, emedan den derigenom synes färglösare och emedan, som ofvan blifvit visadt, en viss tunnhet af skifvorna är kännetecken på en god gelatineringsförmåga, men *icke*, såsom i Tullkomiténs Betänkande finnes uppgifvet att endast tunnt skuren gelatin skulle vara användbar till matlagning och synes denna Tullkomiténs oriktiga uppfattning endast kunna bero derpå, att vilseledande upplysningar lemnats kommitterade.

Under fyra års tid har jag drifvit tillverkning af gelatinlim men först under förra året lyckats införa en så fullständig rening af limämnet, att en fullgod gelatin kunnat sändas i marknaden, och oaktadt jag under hela denna tid satt mitt pris för gelatinlimmet så lågt som till 220 kr. för 100 kilo, hvilket icke särdeles mycket öfverstiger priset på den utländska varan, så har dock förbrukningen icke varit större än högst 2,800 kilo årligen. Gelatinlim användes således endast i mycket ringa mängd inom industrien och härvid i allmänhet till förfärdigandet af lyxföremål som hvita damhattar och fint hvitt papper m. m. samt dessutom till beredning af valsmassa för tryckerier. Denna sednare produkt tillverkas äfven i min fabrik af svensk material i så stor mängd, att hela Skandinaviens behof utan svårighet kan tillfredsställas och utsigt finnes för att äfven på utländsk botten kunna upptaga konkurrensen med de största utländska fabriker.

Det kan således icke finnas anledning till fruktan för, att det obetydliga belopp, som industrien har att erlægga i tull för några få tusen kilogram gelatinlim, skall inverka hämmande på densamma, och kommer denna industri, så vidt det af den föreslagna tulltaxan är mig bekant, icke genom densamma i sämre läge än hvad den under den förutvarande tulltaxan innehåft. Genom den nya uppspirande inhemska gelatinindustrien är dess läge tvärtom numera förbättradt, derigenom att den är i stånd att förse sig med inländskt gelatinlim till billigare pris, än till hvad den förut kunnat förskaffa sig det utländska.

Att denna uppgift är riktig kan lätt beräknas af medföljande priskurant.

Gelatinindustrien kan i vissa afseenden med skäl liknas vid sockerindustrien, då råsocker motsvaras af lim och 1:ma raffinad af den finaste gelatinen och mellan dessa båda yttersta produkter finnas i båda fallen en hel serie mellanprodukter, som bilda en fortlöpande öfvergångskedja.

I båda fallen kan man på yttre kännetecken, lukt, färg och smak någorlunda skilja den renade varan från den råa, men i fråga om gelatinen finnes dertill en egenskap, som lätt kan tjena att skilja den från limmet, nemligen dess större gelatineringsförmåga, hvilken lätt kan läggas till grund för en så praktisk undersökningsmetod, att ingen svårighet kan uppstå för fasthållandet af en bestämd gräns mellan gelatin och lim.

Slutligen är i förtullningshänseende båda industrierna äfven ganska likartade och liksom sockerindustrien skulle vara mycket illa hjälpt med att sockerbitarnes storlek lägges till grund för varans tullbehandling, så är äfven gelatinindustrien illa skyddad med en tull som grundas på skifvornas olika tjocklek.

Af hvad nu blifvit anfördt torde vara ådagalagdt:

1) Att orsaken till gelatinens olika handelsvärde icke är att söka i gelatinskifvornas olika tjocklek.

2) Att gelatinens lämplighet till matlagning icke är beroende på skifvornas tjocklek.

3) Att den nuvarande ordalydelsen på tulltaxerubriken lim, om den bibehölles, icke kan anses i afsevärd grad inverka skadligt på den svenska industrien.

4) Att en förtullning, grundad på skifvornas tjocklek, är alldeles oriktig och icke kommer att blifva till gagn för den uppspirande svenska gelatinindustrien.

Och vågar jag på grund häraf såsom innehafvare af Sveriges första gelatinfabrik värdsamligen anhålla, att ordalydelsen på den nuvarande tulltaxans rubrik lim måtte bibehållas i det förslag till tulltaxa, som för Riksdagen kan komma att framläggas, och får jag till ytterligare stöd för denna min begäran påpeka, att jag riskerat ett för mina förhållanden ganska stort kapital på en ny industri under den säkra förväntan, att under det protektionistiska skydd, som för närvarande finnes, inga för industrien skadliga indragningar af tullsatser skulle ifrågakomma och att denna nya industri med säkerhet skulle tillintetgöras om den nu föreslagna omredigeringen bibehålles.

Om i denna fråga ytterligare upplysningar skulle önskas eller om det skulle anses lämpligt att med trovärdiga personers intyg styrka riktigheten af de ofvan lemnade, så är jag gerna villig dertill.

Stockholm den 24 Mars 1891.

Carl Setterberg,

fil. d:r, handelskemist,
egare af Stockholms Gelatinfabrik.

Bilaga till d:r Carl Setterbergs vördsamma skrifvelse till Kongl. Kommersekollegium.

Gelatinefabrik Winterthur

Firma in Höchst a. M.: *Gelatinefabrik Winterthur, Filiale Höchst bei Frankfurt a. M.*

FILIALEN:

LONDON & HÖCHST^{A/M}

Winterthur 188

I. Gelatine.

Roth Extra in $1\frac{1}{2}$ Kg. Packeten mit Bronze-Etiquette	à Ko.	Frs. 4.75	Mk. 3.80
Weiss Extra " " " Gold-Extra "	" "	4.50	" 3.60
" No. 1 " " " Gold "	" "	3.75	" 3.—
" " 2 " " " Silber "	" "	3.15	" 2.50
" " 3 " " " Bronze "	" "	2.50	" 2.—
" " 4 " " " Schwarzdruck Etiquette....	" "	2.15	" 1.70
" " 5, lose, für Spritfabriken.....	" "	1.95	" 1.55
Dickgeschnitten "	" "	1.70	" 1.35
Zum Klären von Wein und Bier	" "	1.90	" 1.50
Für Photographie und Lichtdruck, bewährte Specialität, durchaus fett- und säurefrei.....	" "	7.50	" 6.—

Quantitäten unter 25 Ko. 20 Pf. = 25 Cts. pr. Ko. höher!

2. Gelatine-Leim.

Extra	pr. 100 Ko.	Frs. 250.—	Mk. 200.—
No. 1	" "	200.—	" 160.—
No. 2	" "	170.—	" 135.—

3. Cölner-Leim.

Prima	pr. 100 Ko.	
Secunda	" "	

4. Buchdruck-Walzenmasse.

Prima	pr. 100 Ko.	
Secunda	" "	
Schwarze	" "	

5. Hectographen-Masse.

Roth, gelb, grün und weiss	pr. 100 Ko.	
----------------------------------	-------------	--